asbider
AKADEMİ SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

Araştırma Makalesi
DOI: 10.65083/Asbider.1898303
Volume/Cilt 13 Number/Sayı 2, 2026, s.185-210

İNTİHAR ÖNCESİNDE KAYDEDİLEN VİDEOLARIN VE NOTLARIN İÇERİK ANALİZİ YÖNTEMİ İLE İNCELENMESİ

Analysis of Pre-suicide Recorder Videos and Notes Using Content Analysis Method

Emre Bilgiseven[1], Gamze Özbayrak[2], İlker Aktürk[3], Ömer Miraç Yaman[4]

ÖZET

İntihar girişimlerinin medya aracılığıyla sunulan video içerikler ve intihar notları üzerinden öne sürülüyor olması, toplum ve bireyin içinde bulunduğu durumu anlamak adına önemli bilgiler sunmaktadır. Araştırma, 01.03.2024-01.04.2024 içindeki intihar vakalarının son videolarını kapsayarak, bireysel ve toplumsal boyutlarıyla intiharın ne anlama geldiğini geniş bir perspektiften ele almayı amaçlamaktadır. İntiharın ifade biçimleri, toplumsal işlev açısından ve bireyin içinde bulunduğu durumu anlamak için önemli veriler sağlamaktadır. Araştırmanın analiz aşamasında içerik analizi yöntemi kullanılarak verilerin analizince Maxqda 2024 Analytics Pro programından yararlanılmıştır. Elde edilen veriler "İntihar Öncesi Durum ve Düşünceler", "Yaşam Algısı ve Benlik Yapısı" ve "Rasyonalizasyon ve İntihar Sonrası" olmak üzere üç ana tema altında incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar, bireylerin umutsuzluk ile başlayan süreçlerinin sosyal ve mesleki yaşamlarını olumsuz etkilediğini ve zamanla intihar düşüncelerini güçlendirdiğini ortaya koymaktadır. Özellikle sosyal medya üzerinden paylaşılan içerikler, bu bireylerin psikolojik durumlarının detaylı bir şekilde analiz edilmesini sağlamıştır. Bu tür analizlerin toplumsal sağlığa katkı sağlayacağı ve intihar süreçlerinden geçen bireylerin topluma yeniden entegrasyonunu destekleyeceği düşünülmektedir. Bulunan veriler, intiharın sadece bireysel bir eylem olmadığını, aynı zamanda toplumsal bir olgu olduğunu ve medyanın bu konuda önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Bu durumun toplumsal sağlığa katkıları olacağına ve bu gibi süreçlerden geçen bireylerin yeniden topluma entegre olmalarını destekleyeceğine inanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İntihar, Sosyal Medya, Toplumsal Ruh Sağlığı, İçerik Analizi

ABSTRACT

The presentation of suicide attempts through media-sourced video content and suicide notes offers significant insights for understanding the circumstances of both individuals and society at large. This study encompasses suicide cases over the past 25 years, aiming to explore the meaning of suicide from a comprehensive perspective that includes both individual and societal dimensions. The expression forms of suicide provide crucial data for understanding societal functions and the conditions individuals are in. During the analysis phase of the research, content analysis methodology was utilized, with the aid of Maxqda 2024 Analytics Pro software. The data collected were examined under three main themes: "Pre-Suicidal State and Thoughts," "Perception of Life and Self-Structure", and "Rationalization and Post-Suicide". The results reveal that processes beginning with despair negatively impact individuals' social and professional lives, gradually strengthening suicidal thoughts. Notably, content shared on social media has facilitated a detailed analysis of these individuals' situations. Such analyses are believed to contribute to societal health and support the reintegration of individuals who have gone through suicidal processes back into society. The findings indicate that suicide is not merely an individual act but also a societal phenomenon, with the media playing a significant role in this context. It is believed that this situation will contribute to societal health and support the reintegration of individuals who have experienced such processes back into society.

Keywords: Suicide, Social Media, Public Mental Health, Content Anlaysis

1. ORCID: 0009-0004-0390-5101
2. ORCID: 0000-0003-0636-0683
3. ORCID: 0000-0003-4305-0297
4. ORCID: 0000-0001-9989-8575

1.Psikolog, Üsküdar Üniversitesi, emrebilgiseven@gmail.com
2.Dr. Öğrencisi, Sosyal hizmet uzmanı, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, ozbayrakgamze.tr@gmail.com
3.Dr. Öğrencisi, Sosyal hizmet uzmanı, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, ilkerakturk@gmail.com
4.Prof. Dr., omermirac@gmail.com

Bilgiseven, E., Özbayrak, G. Aktürk, İ. ve Yaman, Ö. M. (2026) "İntihar Öncesinde Kaydedilen Videoların Ve Notların İçerik Analizi Yöntemi İle İncelenmesi" *Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.13, S.2, s. 185-210
Makale Geliş Tarihi: 26 Şubat 2026 Kabul Tarihi: 20 Mayıs 2026

This article is licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International license.
Bu makale Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

EXTENDED ABSTRACT

This study focuses on the content analysis of videos and notes recorded by individuals before suicide. The main aim of the research is to reveal the emotions, thoughts, and perceptions of life of individuals who commit suicide before their death; and to understand the social and communicative dimensions of suicidal behavior, as well as its individual aspects. Particularly with the widespread use of social media and video sharing platforms, the visible sharing of psychological crises by individuals in the digital environment has made the field of suicide communication a significant research topic. In this context, the study aims to reveal the common themes expressed in the final messages of individuals by examining videos and notes published before suicide. The study adopts a multidimensional approach that considers suicide not only as a psychological problem but also in conjunction with social isolation, economic problems, societal pressure, perceptions of life, and the effects of digital media.

The research employed a qualitative research method, and the data were evaluated using content analysis techniques. The dataset of the study consists of pre-suicide videos published on YouTube and Dailymotion platforms and the written notes accompanying these videos. A total of 900 videos were found as a result of a search conducted between March 1, 2024, and April 1, 2024, using keywords such as "suicide video," "suicide note," and "suicide letter." However, after removing content that did not meet the research criteria, 78 videos were selected as a sample. The videos examined were published between 2014 and 2023 and are based on real suicide cases. Within the scope of the research, the conversations in the videos were transcribed, and the resulting 23-page dataset was analyzed using the Maxqda 2024 program. A total of 339 codes were generated using the free coding method and grouped under three main themes: "Pre-Suicide State and Thoughts," "Perception of Life and Self-Structure," and "Rationalization and Post-Suicide.

One of the striking findings of the research is the rationalization of individuals' suicidal decisions. In the videos examined, many individuals specifically emphasized that they made the decision to commit suicide of their own free will and were not under the influence of any alcohol or substance. This indicates a tendency for individuals to present suicide as a conscious choice. Furthermore, behaviors such as apologizing, saying goodbye to loved ones, and expressing post-mortem wishes were frequently observed in the videos. Participants apologized to their loved ones, wished them a happy life, and left wills regarding their funerals. Thus, it is understood that the videos are not only a means of expression but also the individual's last form of social communication.

In conclusion, the study shows that suicide cannot be explained solely by individual psychological problems; it is a multi-layered phenomenon that must be evaluated in conjunction with social, economic, cultural, and digital media dimensions. Suicide videos and notes shared on social media platforms make visible the psychological processes experienced by individuals while also providing important data for the mental health of society. The research reveals that careful analysis of content shared on digital media platforms can make significant contributions to the early identification of at-risk individuals and the development of preventive mental health policies.

GİRİŞ

İntihar olgusu, hem Türkiye'de hem de dünya genelinde artmakta, birbirinden farklı toplumları da etkilemekte ve ciddi bir halk sağlığı ve sosyal sorun olarak öne çıkmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) raporuna göre dünya genelinde her 45 saniyede 1 kişi yaşamına intihar yoluyla son vermektedir. 2007 yılı itibariyle, intihar davranışı dünya çapında en önemli ölüm nedenlerinden biri olarak kabul görmüştür (Luo vd., 2011). 2020 yılına gelindiğinde ABD'deki ölüm nedenleri arasında intihar, ilk sıralarda yer alırken (Ehlman, 2022), benzer bir şekilde, Çin toplumunda da intihar, yüksek oranlarla ölüm nedenleri arasında gösterilmektedir (Wang vd., 2013: s. 929). Yeni Zelanda (Cha vd., 2018), Finlandiya (Roh vd., 2018) ve Sri Lanka (Wasserman vd., 2005) gibi ülkelerde de intihar oranları yüksek seyretmektedir. Yine Özbekistan, Moldova, Kırgızistan, Estonya'da intihar oranlarının yüksek olduğu bilinmektedir ki söz konusu ülkelerde daha çok genç nüfusta intihar gözlemlenmektedir (Glenn vd., 2019: 5). Türkiye'de ise 2006-2015 yılları arasında intihar nedeniyle yaşamını yitirenlerin sayısı 29.865 olarak tespit edilmiştir (Asirdizer vd., 2018: s. 92). 2022 yılına gelindiğinde kaba intihar hızı yüz binde 4,96 olarak

ölçülmüş, 2023 yılında bu oran 4,76'ya düşmüştür (TÜİK, 2024). 2020 yılındaki oran 3.710 kişiye tekabül ederken 2023 yılında bu sayı 4.061'e yükselmiştir (TÜİK, 2024).

İntihar olgusunun, dünya çapındaki bu yaygınlığı göz önüne alındığında nedenleri, risk faktörleri ve ilişkili olduğu konular gibi pek çok parametre daha da önem kazanmaktadır. İntihar nedenleri arasında en yaygın olan unsurlardan biri, aşırı sıkıntıya ve zorluğa neden olan durumlardan kaçmak veya bunlardan kurtulmaktır (Brown vd., 2002: s. 198). Bununla beraber çaresizlik, baskı, öfke, gerginlik gibi duyguların yoğun hissedilmesi; dikkat çekme isteği ve yaşanan tartışmalar da bireyi intihara sürükleyebilmektedir (Rodham vd., 2004: s. 83). Majör depresyon gibi ruhsal sorunlar da risk faktörleri arasında bulunmaktadır (Malone vd., 2000: s. 1084). Öyle ki intihar vakalarının %90'ında ruhsal sorunların olduğu tahmin edilmektedir (Bertolote ve Fleischmann, 2002: s. 183). Öte yandan düşük sosyoekonomik düzey, işsizlik, eğitimsizlik, düşük sosyal destek de kişiyi intihara sürükleyebilmektedir (Bachmann, 2018: s. 5). Cezaevlerinde mahkûm olma (Jones vd., 2010), evsizlik (Fekadu vd., 2014), mülteci ve sığınmacı olma (Kalt vd., 2013) gibi toplumdaki özel grupları kapsayan bazı durumlar da intihar riskini artırmaktadır. Buna ek olarak, uyuşturucu madde/alkol bağımlılığı ve ailevi sorunlar intihara zemin hazırlayabilmektedir (Horton, 2006).

İntihar davranışını açıklamaya yönelik bazı psikolojik teoriler mevcuttur. Bunlar bireyin içsel süreçlerine, kişilerarası ilişkilerine ve bilişsel değerlendirmelerine odaklanmaktadır. Bu kapsamda öne çıkan yaklaşımlardan biri Joiner'ın (2005) Kişilerarası İntihar Kuramı'dır. Kurama göre bireyin intihar davranışına yönelmesinde "aidiyet eksikliği", "yük olma algısı" ve "edinilmiş intihar kapasitesi" olmak üzere üç temel unsur etkili olmaktadır. Bir diğer önemli yaklaşım ise Shneidman'ın (1976) psikolojik acı kuramıdır. Shneidman'a göre intiharın temelinde dayanılmaz hale gelen psikolojik acı bulunmaktadır. Birey, yaşadığı yoğun çaresizlik, değersizlik ve umutsuzluk duygularından kurtulmak amacıyla intiharı bir çıkış yolu olarak değerlendirebilmektedir.

İntihar konusu internet/sosyal medya ortamında oldukça büyük yer kaplamaktadır. Videolu paylaşıma olanak sağlayan YouTube, Facebook, Instagram gibi sosyal medya ortamları, intihar konusunda daha çok ön plandadır. Öyle ki intihar iletişimi literatürü, bireylerin intihar öncesinde sergiledikleri sözlü, yazılı veya davranışsal mesajlara odaklanmakta ve bununla ilgili özellikle yurt dışında ciddi araştırmalar yapılmaktadır. Bu araştırmalar, intihar eden bireylerin önemli bir kısmının ölüm öncesinde doğrudan ya da dolaylı biçimde yardım çağrısında bulunduğunu göstermektedir (Owen vd., 2012). Bu iletişim biçimleri; veda mesajları, sosyal medya paylaşımları, ima içeren konuşmalar veya duygusal içerikli söylemler şeklinde ortaya çıkabilmektedir. Dolayısıyla intihar iletişimi, yalnızca bireysel bir ifade biçimi değil aynı zamanda çevreye yöneltilmiş bir mesaj niteliği de taşımaktadır. Böylece dijital medya ve intihar ilişkisi son yıllarda giderek önem kazanan disiplinlerarası çalışma alanlarından biri haline gelmiştir. Özellikle sosyal medya platformlarının yaygınlaşmasıyla birlikte bireyler duygu, düşünce ve kriz anlarını çevrimiçi ortamlarda daha görünür biçimde paylaşmaya başlamıştır. Bu durum, intihar davranışının dijital ortamda yeniden üretilmesine ve yayılmasına zemin hazırlayabilmektedir (Niederkrotenthaler vd., 2020b).

Sosyal medya ortamları her ne kadar pek çok avantajı var gibi görülse de aynı zamanda savunmasız bireyleri olumsuz yönde etkileme potansiyeline de sahiptir (Khasawneh vd., 2020). Bu olumsuz etki intihar konusunda kendini göstermektedir. Zira söz konusu platformlar, özellikle son yıllarda intihar notu bırakmak için de tercih edilebilmektedir (Ruder vd., 2011). Bireyler intiharlarını duyurmak, hatta intihar anlarını yayınlamak ve girişimlerini belgelemek için sosyal medyayı kullanabilmektedir (Ruder vd., 2011). Çünkü internet ortamı; iletişim aracı olmasının yanı sıra kabul görmenin, sosyal destek hissetmenin ve doğrulama almanın bir yolu niteliğine de sahiptir (Lewis ve Baker, 2011). Böylece intihar eden kişilerin, sosyal medyanın söz konusu getirilerinden faydalandığı belirtilebilir. Sosyal medya üzerinden duyurulan intihar vakalarındaki artış pek çok araştırmacının dikkatini çekmiştir (Jones, 2008; Duke, 2024). Zira sosyal medyada herhangi bir kişinin intiharının tasvir edilmesi, tamamlanmış intihar vakalarında veya intihar girişimlerinde artışı da beraberinde getirebilmektedir. Bu durum, Werther Etkisi olgusu olarak tanımlanmaktadır. Bu etkiden dolayı intihar olgusunun, intihara meyilli kişiler arasında daha çok yayılacağından şüphe edilmektedir (Ruder vd., 2011). Dolayısıyla sosyal medyada intiharın duyurulması, intihar davranışını normalleştirebileceği veya sürdürebileceği için giderek artan ampirik ilgi görmektedir (Lewis vd., 2012: s. 380). Ancak mevcut çalışmalar oldukça sınırlı sayıdadır (Wong vd., 2017; Cheng vd., 2012).

Bireylerin sosyal medya aracılığıyla çektikleri intihar videoları, anında diğer insanlarla paylaşılmaktadır. Dolayısıyla sosyal medya ve intihar konusundaki temel endişelerden biri, bulaşma etkisidir. Bu etki, maruz kalınan içeriği deneyimleme güdüsü olarak da tanımlanabilmektedir. Özellikle genç nüfustaki intihar oranlarının artmasında, sosyal medyadaki intihar videolarının paylaşımının önemli rol oynadığı tahmin edilmektedir (Luxton vd., 2012: s. 195). Bir diğer endişe ise intihar olgusunun normalleştirilmesi ve pekiştirilmesine yöneliktir. Bu durum intihar içerikli videolara maruz kalan kişilerde, intiharın olabilirliğinin artmasına yol açmaktadır (Lewis vd., 2011). Nitekim özellikle canlı sohbet ortamı mümkün olan sosyal medya platformları, dezavantajlı grupların intihar yoluyla ölme kararlarında pekiştirici etkiye sahip olabilmektedir (Becker ve Schmidt, 2004). Öte yandan intiharın normal bir davranış olduğu algısını oluşturabilmektedir (Hilton, 2017). Zira sosyal medya ortamında kişi intiharı anlamlı bulabilmekte veya paylaşım intihara teşvik niteliği taşımaktadır (Baume vd., 1997). Dolayısıyla intihar videolarının, taklitçi intihar davranışına sebep olması mümkündür (Robinson vd., 2015). İntihar konusunda; sosyal medyanın sahip olduğu mevcut risklerden dolayı, sosyal medyanın zararlarından çok yararlarına, intihar konusundaki koruyucu önleyici görevine odaklanmakta fayda görülmektedir (Thorn vd., 2020). Ancak sosyal medyadaki intihar içerikli paylaşımların izlenmesi ve çevrimiçi davranışların analiz edilmesiyle, intiharların önlenmesi-azaltılması-koruyucu önleyici müdahalelerin belirlenmesi her ne kadar mümkün görülse de (Robinson vd., 2016) tartışmalı bir yanı da mevcuttur (Shoib vd., 2022).

Dolayısıyla intihar her ne kadar kişisel bir davranış/eylem olarak görülse de paradoksal olarak kamusal ve toplumsal bir niteliğe de sahiptir. Bu durumda sosyal medyanın rolü önemli düzeydedir. Ancak intihar davranışı ile sosyal medya paylaşımları arasındaki ilişkiler; uluslararası literatürde sınırlı sayıda kalmış, ulusal literatürde ise yer edinmemiştir. Oysaki intihar sonucu ölen kişinin yayınladığı videoların analiz edilmesi, kişinin düşüncelerini incelemek açısından önemlidir. Bu videolar özellikle ölümünden günler önce meydana gelen başlıca olayların incelenmesinde ve intiharla ilişkili konuların öğrenilmesinde ayrıntılı bilgi sağlayabilmektedir (Li vd., 2014; O'Dea vd., 2017). Bu nedenle araştırmada çeşitli video paylaşım sitelerinde yayınlanan, intihardan önceki son video-veda mektubu niteliği taşıyan videoların ve notların incelenerek; bireylerin intihar konuşmalarının analiz edilmesi, hangi ortak değişkenlerden bahsettiklerinin anlaşılması amaçlanmıştır. Bu kapsamda intiharın nedenlerine, intihar öncesi duygu ve düşüncelere, yaşam algısına yönelik anlatıların ortaya çıkması beklenmektedir. Böylece intihar konulu literatüre doğrudan son mektup-video üzerinden bir birikim sunulması beklenmektedir. Daha önce yapılan çoğu çalışmada intihar mektup-videolarının örneklem olarak alınmaması bu araştırmanın özgün ve farklı yönünü oluşturmaktadır.

Ayrıca çalışmada, intihar olgusu dijital medya ve intihar iletişimi perspektifi çerçevesinde ele alınmaktadır. Bu kapsamda çalışma, intihar davranışını yalnızca bireysel psikopatolojiyle açıklayan ya da toplumsal bir olay şeklinde ele alan yaklaşım yerine; psikolojik, sosyal ve iletişimsel boyutları birlikte değerlendiren çok boyutlu bir bakış açısına dayanmaktadır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada intihar eden bireylerin, intihar etmeden önce çektikleri ve son video olma niteliğine sahip videoların içeriklerinin incelenmesi ve videolarda bahsedilen ortak konuların ortaya konulması amacıyla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma, incelenen konuya dair algılanan durumun ve söylemlerin derinlemesine incelenmesine olanak sağlamaktadır (Bengtsson, 2016: s. 8). Ayrıca herhangi bir konuşmadan veya sohbetten elde edilen sözlü veya yazılı materyalin sistematik olarak toplanmasına, derlenmesine ve yorumlanmasına imkân veren bir araştırma yöntemidir (Grossoehme, 2014: s. 110). Dolayısıyla intihar etmiş olan bireylerin, intihara giden süreç doğrultusunda deneyimlediklerini aktardıkları sözlü beyana odaklanmak esas nokta olarak görülmektedir. Bu doğrultuda incelenecek videoların bu yöntemle analiz edilmesi tercih edilmiştir. Araştırmanın ana sorusu "*İntihar öncesinde çekilen ve yayınlanan videoların içerikleri, hangi konular etrafında şekillenmiştir?"* olarak belirlenmiştir. İçerik analizi yöntemi kullanılarak elde edilen veriler analiz edilmiştir.

Araştırmanın Örneklemi ve Veri Toplama Süreci

Araştırmanın örneklem grubunu; intihar eylemini gerçekleştiren ve bu eylem öncesinde yaşadıklarını paylaşan bireyler oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında incelenen videolar, YouTube ve Dailymotion platformu üzerinden

temin edilmiştir. Platform seçiminde, We Are Social'ın 2024 Türkiye raporu dikkate alınmıştır. Bu rapora göre; YouTube, Ocak 2024 itibarıyla Türkiye'de 57,5 milyon kullanıcı ile en çok tercih edilen sosyal medya platformudur (We Are Social, 2024). Gerek kullanıcı sayısı açısından birinci sırada yer alması gerekse de araştırmanın konusunda video içeriklerinin yer alması nedeniyle video paylaşım sitesi olan YouTube inceleme alanlarından biri olarak seçilmiştir. Bir diğer inceleme alanı Dailymotion olarak belirlenmiştir. Zira bu platformda da odak noktası video paylaşımıdır. Ancak Facebook, Instagram ve X gibi platformlar, fotoğraf ve yazılı metin gibi içerik türlerini de desteklemektedir. Bu sebeple, yalnızca video paylaşımına imkân tanıyan ve bu alanda en çok takip edilen platformlar olan YouTube ve Dailymotion, araştırmanın sınırları içinde tutulmuştur. Söz konusu 2 platformadan alınan bazı video içeriklerinde açıklama olarak intihar notu da bulunmuştur. Bu yazılı notlar da video ile ilişkili olduğu için araştırma veri setine dahil edilmiştir. Dolayısıyla araştırma veri setinde YouTube ve Dailymotion'daki videolar ile videolarda yer alan yazılı notlar yer almıştır.

YouTube ve Dailymotion isimli iki platformda "*intihar notu, intihar mektubu, intihar, intihar videosu*" kavramları, 01.03.2024 – 01.04.2024 tarihleri arasında araştırılmıştır. Araştırmamızda bu kavramların kullanılarak videolara ulaşılmasına; sosyal medyadaki intiharla ilgili içerikleri araştıran ve inceleyen diğer çalışmalardaki araştırma kavramları örnek alınarak karar verilmiştir (Niederkrotenthaler vd., 2020a: s. 2; Dagar ve Falcone, 2019: s. 1; Umar vd., 2020). Platformlarda yapılan arama sonucunda her iki platformdan da 450'şer video olmak üzere Türkçe dilinde toplam 900 videoya ulaşılmıştır. Ancak bu videolardan 822'si içerik bakımından intiharla ilgili gözüken ancak intihar failleriyle ilgili olmayan içerikler oluşturması, tekrar eden içeriklerin gösterimi ve konudan uzak içeriklerin üçüncü şahıslar tarafından paylaşımı nedenleriyle araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. Geriye kalan 78 videodan 17'sine YouTube'dan, 61'i ise Dailymotion'dan ulaşılmıştır. Bu süreç sonunda elde edilen 78 video, araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Ulaşılan videolar 2014 ile 2023 yılları arasında yayınlanan videoları kapsamaktadır. Veri toplama sürecinde videoların araştırmaya dahil edilme kriterleri şu şekildedir: Türkçe dilinde olması, herkese açık erişimde olması, hikâyenin kurgu değil gerçek olması, tamamlanan intihar öncesindeki yayınlanan son video olması, intiharın gerçekleştiğine dair haber sayfalarında açıklama olması. İncelenen videolardaki intihar eden kişilerin sosyodemografik bilgilerine videolardaki kendi beyanları üzerinden ulaşılmıştır. Kişilerin yaşları, o yılki beyanları esas alınarak yazılmıştır. Söz konusu bilgilere Tablo 1 ve Tablo 2'de yer verilmiştir.

Tablo 1: YouTube üzerinden erişim sağlanan videolardaki öznelere dair bilgiler

Öznelere Verilen Kod	Özne Adı Soyadı	Yaşı	Ölüm Şekli
Ö1	Selim Ş.	36	Kimyevi madde kullanarak
Ö2	Furkan C.	18	Yüksekten atlayarak
Ö3	Mustafa Y.	35	Kimyevi madde kullanarak
Ö4	Nilgün M.	29	Yüksekten atlayarak
Ö5	Uğur D.	25	Kimyevi madde kullanarak

Ö6	Necla K.	45	Kimyevi madde kullanarak
Ö7	Asude K	15	Yüksekten atlayarak
Ö8	Ferhat E.	21	Asarak
Ö9	Resul A.	21	Asarak
Ö10	Eylül C.	23	Suya atlayarak
Ö11	Enes K.	20	Yüksekten atlayarak
Ö12	Yunus G.	25	-
Ö13	Meryem A.	38	Yüksekten atlayarak
Ö14	Ümit S.	23	Ateşli silah kullanarak
Ö15	Melisa	15	Ateşli silah kullanarak
Ö16	B.T.	13	Asarak
Ö17	İnan A.	38	Ateşli silah kullanarak

Tablo 2: Dailymotion üzerinden erişim sağlanan videolardaki öznelere dair bilgiler

Öznelere Verilen Kod	**Özne Adı Soyadı**	**Yaşı**	**Ölüm Şekli**
Ö18	Ömer K. Ö.	30	Yüksekten atlayarak
Ö19	Dilara A.	25	Yüksekten atlayarak
Ö20	Yavuz Selim B	34	Ateşli silah kullanarak
Ö21	Kadir G.	36	Ateşli silah kullanarak
Ö22	Ali Y.	38	Ateşli silah kullanarak
Ö23	Timur Y.	45	Kimyevi madde kullanarak
Ö24	Mahmut A.	51	Ateşli silah kullanarak
Ö25	Mehmet M.		-

Ö26	Özden ve Aytaç D.	42	Ateşli silah kullanarak
Ö27	Mehmet P.	35	Asarak
Ö28	Özgür N.	33	Ateşli silah kullanarak
Ö29	Zeynep A.	14	-
Ö30	Ülker/Altan Ç.	68,70	Suya atlayarak
Ö31	Furkan P.	22	Suya Atlayarak
Ö32	Cüneyt Y.	?	Ateşli silah kullanarak
Ö33	Mehmet C	29	Asarak
Ö34	G.D.	-	Ateşli silah kullanarak
Ö35	Turan E.	28	Ateşli silah kullanarak
Ö36	Göktuğ P.	14	Asarak
Ö37	Ökkeş G.	25	Ateşli silah kullanarak
Ö38	S.K.	14	Ateşli silah kullanarak
Ö39	Mehmet Mertcan C.	28	Kimyevi madde kullanarak
Ö40	İlklima Naz A.	20	Ateşli silah kullanarak
Ö41	Neslihan Y.	25	Yüksekten atlayarak
Ö42	Cihat İ.	55	Suya atlayarak
Ö43	Kemal K.	16	Gölde boğularak
Ö44	Muhammet Kahraman Ş.	25	Ateşli silah kullanarak
Ö45	Gülay U.		-
Ö46	Z.E.	39	Kimyevi madde kullanarak
Ö47	Beyhan K.	22	Yüksekten atlayarak
Ö48	Vehbi Emir S.	17	Diğer (araç)
Ö49	Alim K	19	Yüksekten atlayarak

Ö50	Yahya Ö	62	Asarak
Ö51	Mustafa Ü	56	Ateşli silah kullanarak
Ö52	Çiğdem B	30	Asarak
Ö53	Mustafa B	32	Asarak
Ö54	Hüseyin Ç.	27	Asarak
Ö55	Ramazan Y.	47	Ateşli silah kullanarak
Ö56	Saltuk Buğra H.	17	Diğer (araç)
Ö57	Erhan K.	27	Ateşli silah kullanarak
Ö58	Musa Ş.	22	Ateşli silah kullanarak
Ö59	Aysel İ.	20	Ateşli silah kullanarak
Ö60	Gazi Ö.	49	Asarak
Ö61	Gizem Y.	22	Tren altına atlayarak
Ö62	Dursun D.	29	Asarak
Ö63	Atilla K.	-	Yüksekten atlayarak
Ö64	Tuana	14	Yüksekten atlayarak
Ö65	Begüm D.	25	Yüksekten atlayarak
Ö66	Fatma Y.	21	Asarak
Ö67	Ali Rıza D.	60	Ateşli silah kullanarak
Ö68	Ayşe Ç.	34	Ateşli silah kullanarak
Ö69	S.Ş.	31	Asarak
Ö70	Abdullah S.	21	Asarak
Ö71	Mustafa U.	40	Ateşli silah kullanarak
Ö72	Halil Mustafa B	-	Asarak
Ö73	Ercan B.	46	Asarak
Ö74	Hakan b	32	Asarak

Ö75	Tuncay T.	43	Ateşli silah kullanarak
Ö76	Choonor Y.	-	Suya atlayarak
Ö77	M.K	41	Suya atlayarak
Ö78	Mustafa S.	22	Yüksekten atlayarak

Veri Analizi

Araştırma sürecinde ulaşılan 78 videonun analiz edilmesi için ilk olarak videolardaki konuşmalar/sözler ve notlar yazılı metin haline getirilmiş, deşifre edilmiştir. Bu işlem sonucunda toplam 23 sayfalık yazılı doküman elde edilmiştir. Elde edilen yazılı dokümanlar Maxqda 2024 Nitel Veri Analiz Programı'na aktarılmış ve program üzerinde serbest kodlama yapılmıştır. Analiz öncesinde herhangi bir taslak veya içerik gruplandırması yapılmamış, kodlar serbest şekilde oluşturulmuştur. Böylece 339 kod belirlenmiştir. Kodlanan verilerden ortak temalara ulaşılmıştır.

Verilerin analizi için içerik analizi yöntemi tercih edilmiştir. İçerik analizi araştırmada kullanılacak içeriğin özelliklerini inceleyen, mesajların içeriğine odaklanan, her cümleyi analiz eden sistematik bir analiz yöntemidir (Jung ve Kim, 2021). Diğer yandan; incelenen videoda/belgede var olan en küçük söylemlerin fark edilmesine, dikkate alınmasına, not edilmesine olanak sunmaktadır. Bu yöntemde kategori sistemleri somut materyallerden tümevarımsal olarak geliştirilebilir veya veriler tümdengelimli olarak incelenebilmektedir (Mayring, 2014: s. 13). Araştırmada tümevarımsal yöntem tercih edilmiş ve kodlardan temalara ulaşılmıştır. Başarılı bir içerik analizinin ön koşulu; veri setinin kategoriler, kavramlar, modeller oluşturularak araştırma olgusunu tanımlayan kavramlara indirgenebilmesidir (Elo vd., 2014: s. 1). Bu araştırmada da videolardan oluşan veri setindeki her bir söylem detaylıca incelenerek, intihar olgusuna dair başlıklar elde edilmiştir. Analiz işlemi sonucunda toplam 3 ana temaya ve 9 alt temaya ulaşılmıştır. Analiz esnasında öznelerin demografik bilgilerine göre (yaş, cinsiyet vb.) ayrı bir analiz gerçekleştirilmemiştir.

BULGULAR

İncelenen metin, *"İntihar Öncesi Durum ve Düşünceler"*, *"Yaşam Algısı ve Benlik Yapısı"* ve *"Rasyonalizasyon ve İntihar Sonrası"* olmak üzere üç temel tema altında yoğunlaşmaktadır. Bu temalar, intihar eğilimi gösteren bireylerin içsel dünyalarını anlamak için kritik öneme sahiptir ve bize bu hassas konuda daha kapsamlı bir bakış açısı sunmaktadır. Tüm ana tema ve alt temaların model hali Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1: Tüm Ana ve Alt Temaları Gösteren Şekil

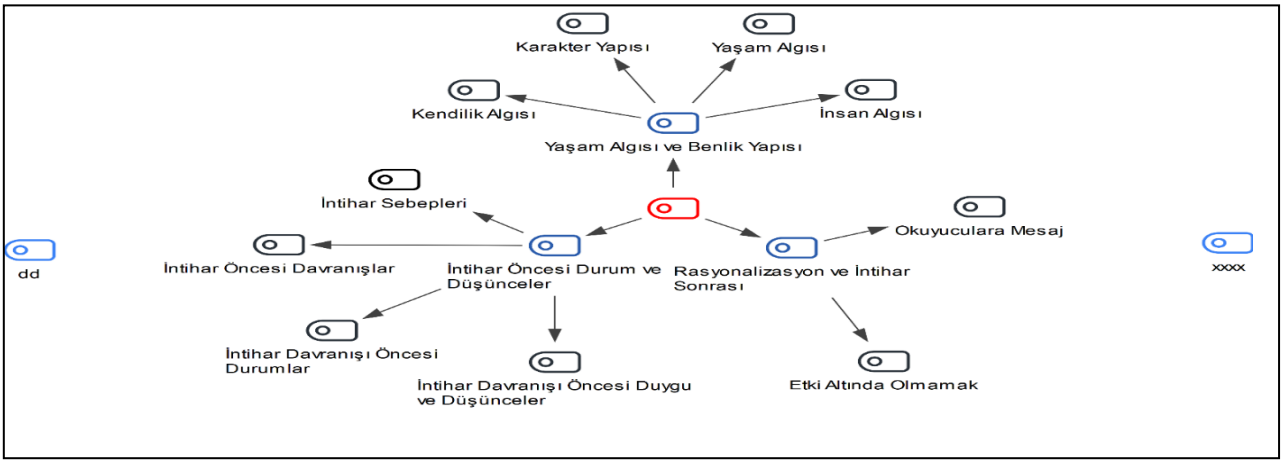

1. İntihar Öncesi Durum ve Düşünceler

Videoların ve videolardaki notların incelenmesi sonucunda, intihar davranışına giden sürece ilişkin bilgiler elde edilmiştir. Bu kapsamda öznelerin intihar öncesindeki durumları, davranışları, duygu ve düşünceleri öğrenilmiştir. İlgili temaya dair Maxqda hiyerarşik kod haritası aşağıda sunulmaktadır:

Şekil 2: İntihar Öncesi Durum ve Düşünceler Temasına İlişkin Alt Temalar

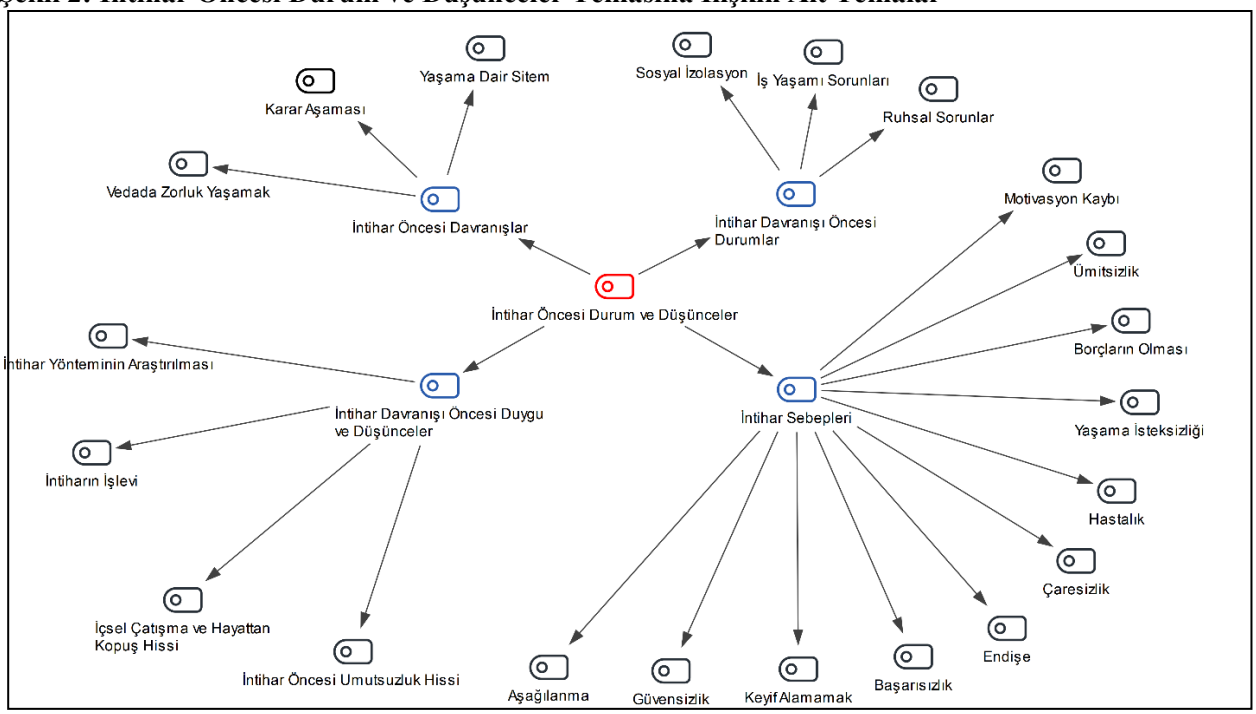

Şekil 1'e bakıldığında intihar öncesi durum ve düşüncelerin; duygu ve düşünceler, durumlar, davranışlar ekseninde oluştuğu görülmektedir. Aşağıda her bir alt tema için ayrı tablolar oluşturulmuş ve ilgili alıntılar yorumlanmıştır:

Tablo 1: İntihar Öncesi Duygu ve Düşünceler Alt Temasına Dair Alıntılar

***"İntihar Öncesi Duygu ve Düşünceler"* Alt Teması**	**İlgili Kodlar**	**İlgili Katılımcı Alıntısı**
İntihar davranışı öncesi duygu ve düşünceler	İntihar öncesi umutsuzluk hissi	*"Ne elde edersem, neye sahip olursam olayım sanki hiçbir şeyim yokmuş gibi hissediyorum." Ö3*
	İçsel çatışma ve hayattan kopuş hissi	*"Hem ölmekten hem de yaşamaktan bu kadar korkarken hayata herkes gibi bağlanmaya çalışmak, rol yapmak ölümden de yaşamaktan da korkunç geliyordu bana."Ö33*
	İntiharın işlevi	*"Yaptıklarımın sonuçlarıyla karşılaşmak yerine intihar ediyorum."Ö79* *"Ölüp, acı çekeceğim bütün sıkıntılara tek seferde son vermek çok cazip geliyor."Ö3*

	İntihar yönteminin araştırılması	*"İntihar yollarını aradım baktım, çoğunu görüntülemeye izin vermiyor Google zaten, daha derin bir araştırma yapacak kadar da enerjim yok."Ö79*

Tablo 1'e bakıldığında, intihar etmeyi düşünen kişilerin karmaşık bir duygusal ve düşünsel süreçten geçtiği ve bu durumun intihar öncesi sürecin temelini oluşturduğu ortaya çıkmaktadır. Videolardaki öznelerin hissettiği umutsuzluk, tükenmişlik, hayattan kopuş ve içsel çatışma gibi yoğun duyguların, intihar düşüncesini besleyen önemli faktörler olduğu tespit edilmiştir. İçsel çatışmaların doğru-yanlış, iyi-kötü kavramları arasında ayrım yapmayı daha karmaşık hale getirdiği, bu karmaşıklığın ölüm-yaşam arasındaki çelişkiyi oluşturduğu videolar üzerinden anlaşılmıştır. Bununla beraber özneler intiharı; sorunlardan kaçmak, acıları sonlandırmak, kimseye muhtaç olmamak gibi işlevlerle tanımlamışlardır. Son olarak intihar etmeden önce, bazı öznelerin intihar yöntemi ile ilgili düşünsel anlamda meşgul oldukları ve bununla ilgili araştırma yaptıkları belirlenmiştir.

Tablo 2: İntihar Davranışı Öncesi Durumlar Alt Temasına Dair Alıntılar

***"İntihar Davranışı Öncesi Durumlar"* Alt Teması**	**İlgili Kodlar**	**İlgili Katılımcı Alıntısı**
İntihar davranışı öncesi durumlar	Sosyal İzolasyon	*"Bu süre zarfında sevdiğim insanları göremediğim için içimde büyük bir özlem birikti. Yıllar geçtikçe bu özlem daha da derinleşti ve arkadaşlarımla olan bağımı sanırım kaybettim."Ö18*
	İş yaşamı sorunları	*"Geldiğim günden beri sürekli baskı ve insan vücuduna aykırı çalışmalara maruz kalıyorum."Ö37* *"Onlara her şeyi öğrettim, her şeyi yapmalarını sağladım, fakat sonunda tehdit edildim ve işsiz kaldım."Ö18* *"Zaten tüm gün okuldasınız. Üstünde bir de isteme isteme yapımları yapınca hani özgürlüğünüz elinizden gitmiş gibi hissediyorsunuz ve yani çok kötü bir durum. Gerçekten hani dayanılmıyor bir yerden sonra."Ö11*
	Ruhsal sorunlar	*"Duygusal bir uçurumun içinde kaybolmuş durumdayım. Artık içimde hiçbir umut ışığı kalmadı. Bu ağır yük altında, duygusal olarak tamamen tükenmiş durumdayım. Kendi iç dünyamda yalnızca boşluk hissediyorum. Hiçbir şansım kalmadı."Ö18*

Tablo 2'ye göre, öznelerin yakın çevrelerindeki kişiler ile daha az görüştükleri ya da hiç görüşmedikleri anlaşılmaktadır. Bu durum öznelerin sosyal izolasyon yaşamalarına ve yalnızlaşmalarına yol açmıştır. Bununla beraber intihar davranışı öncesi çoğu öznenin iş yaşamlarında çeşitli sorunlar deneyimledikleri ve artık buna katlanamadıkları görülmektedir. Bu sorunlar arasında; kapasitenin üzerinde iş yükü, işsizlik, fazla özverinin karşılıksız kalması gibi unsurlar yer almaktadır. Son olarak öznelerin büyük bir kısmının hayal kırıklığı, mutsuzluk, başarısızlık, boşluk hissi, umutsuzluk gibi olumsuz duyguları hissettikleri ve ruhsal çöküşte oldukları tespit edilmiştir.

Tablo 3: İntihar Öncesi Davranışlar Alt Temasına Dair Alıntılar

***"İntihar Öncesi Davranışlar"* Alt Teması**	**İlgili Kodlar**	**İlgili Katılımcı Alıntısı**

İntihar öncesi davranışlar	Vedada zorluk yaşamaları	*"Ölüm anı yaklaşınca hiçbir şey yazmak gelmiyor içimden."Ö18* *"Bunları yazarken bile zorlanıyorum."Ö8*
	Karar aşaması	*"Birçok arkadaşımla konuştum bu süreçte. Dolaylı ya da doğrudan okudum, araştırdım, hatta doktora gittim ama sonunda bu kararı aldım."Ö27* *"Bu üzerine haftalarca hatta aylarca düşündüğüm ve sonucunda bu karara vardığım bir durum."Ö2*
	Yaşama dair sitem	*"Dünyaya gelmeyi ben seçmedim. Bu işin doğası gereği bana kimse soramadı zaten. İçine doğduğum dünyanın yaşayama değer olup olmadığını kendim tartabilirim ve kalıp kalmamaya kendim karar verebilirim."Ö18* *"Keşke tanrı beni böyle yaratmasaydı deyip duruyorum kendime."Ö2*

Tablo 3'te videolardaki öznelerin intihar öncesi davranışları derlenmiştir. Buna göre bazı öznelerin videolarda vedalaştıkları esnada zorluklar yaşadıkları, uykusuzluk çektikleri ve bunu dile getirdikleri öğrenilmiştir. Öte yandan intihar etme üzerine uzun bir süre düşündükleri, yakın çevreleri ile istişare ederek nihai kararlarını verdikleri anlaşılmıştır. Bu durum; intihar eylemlerinin, anlık cinnet halinden ziyade yapılandırılmış bir sürecin ürünü olduğuna işaret etmektedir. Son olarak yaşama dair sitem içeren sözler sarf ettikleri anlaşılmıştır. Bu noktada öznelerin hayatı yaşanabilir bulmadıkları, yaratılmışlıklarına dair sitem içinde oldukları belirlenmiştir.

Tablo 4: İntihar Sebepleri Alt Temasına Dair Alıntılar

***"İntihar Sebepleri"* Alt Teması**	**İlgili Kodlar**	**İlgili Katılımcı Alıntısı**
	Keyif alamamak	*"Gelecekte bu hayattan keyif alacağımı sanmıyorum."Ö3* *"Bu kararı hayattan sıkıldığım için verdim."Ö43*
	Başarısızlık	"*Ben bu dünyada yaşamayı başaramadım."Ö78* *"3 yıldır bir türlü istediğim başarıyı elde edemedim."Ö18*
	Aşağılanma	*"Elimden her şeyimi alıp bu insanların bir de sürekli beni aşağılamalarını kaldıramıyorum."Ö18*
	Endişe	"*Bir şeyler biraz istediğim gibi gittiğinde, 'işte bunun arkasından kötü bir şey gelecek' diye şüphelenerek yaşamaktan da çok sıkıldım."Ö33*
	Güvensizlik	"*İnsana güvenmezsen, kime güvenecek ne yapacak yani? İnsan insana güvenmedikten sonra bu dünyada yaşamanın ne anlamı var ki?"Ö17*
	Çaresizlik	*"Her şeye rağmen engelleri aştım, ancak X'in varlığı ve gücü karşısında sonunda çaresiz hissettim. Hep engel oldu çünkü. Neyi denesem tehdit etti."Ö18*

İntihar Sebepleri	Ümitsizlik	"*Para kazanmak için beden işi yapmaktan yoruldum bu kadar emek verip onun yüzünden her şeye sıfırdan başlamaktan yoruldum."Ö18*
	Motivasyon kaybı	*"Dediğim gibi motivasyonu kaybedince ne işime gücüme verecek enerjim oluyor, O da çalıştığım muhteşem insanlara haksızlık oluyor birazcık."Ö27* *"Herhangi bir motivasyonum kalmadı artık. Kaybettim, hiçbir şey yapmak istemiyorum. Burada kaldığım her gün daha da hayattan soğuyorum ve bu kararı çok net bir şekilde verdim."Ö11*
	Borçların olması	*"Babama ait olan büyük miktarda parayı kaybetmek. Babama yaptığım en büyük ş...fsizliğin sonuçlarıyla karşılaşmak istemiyorum, anca buradan özür dileyebilirim…İntihar etmemin sebebi de kripto paradan zarar edince."Ö79*
	Hastalık	"*Bu hastalığı yenmek için Kümyevi madde kullanarak kullandım. Tüm tedavilere rağmen intihar etmeyi aklımdan çıkaramıyorum. Lütfen beni affedin, artık dayanamıyorum"Ö65*
	Yaşama isteksizliği	*"Ben de canıma tak ettiği yerde yaşamayı bırakmayı seçtim, yok olmak istedim."Ö3* *"Gerçekten hayat çok zor geliyor."Ö11*

İntihar öncesi durum ve düşünceler ana temasına ilişkin son alt tema, intihar sebepleri olarak belirlenmiştir. Öyle ki videoların çoğunda öznelerin intihar kararlarını şekillendiren ve birincil nedenler arasında görünen bazı duygu ve durumların olduğu anlaşılmıştır. Bunlar arasında keyif alamama, başarısızlık, aşağılanma, endişe, güvensizlik, çaresizlik, ümitsizlik, motivasyonsuzluk, borçlar, hastalık ve yaşama isteksizliği gibi faktörler bulunmaktadır.

2. Yaşam Algısı ve Benlik Yapısı

İntihar davranışının gelişim sürecinin anlaşılmasında yaşam algısı ve benlik yapısı, önemli bir rol oynamaktadır. Bireyin yaşadığı olaylar, düşünce sistemini etkileyerek yeni çerçevelerin oluşmasına neden olmakta ve bu durum yaşama dair değerlerde değişikliklere yol açabilmektedir. Bu değişikliklerin tam olarak anlaşılması, bireylerin bilişsel süreçlerini ve intihar davranışının boyutlarını anlamak hususunda büyük öneme sahiptir.

Şekil 3: Yaşam Algısı ve Benlik Yapısı Temasına Dair Alt Temaları Gösteren

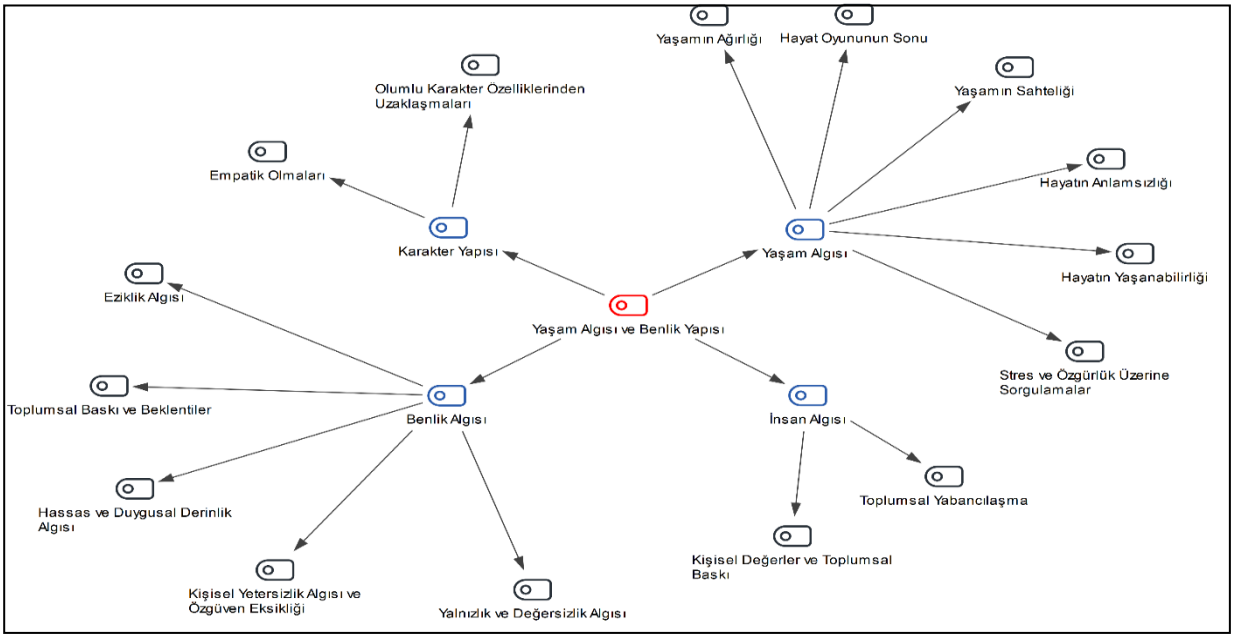

Şekil 2'de görüldüğü üzere *Yaşam Algısı ve Benlik Yapısı* teması toplamda 4 alt temadan oluşmaktadır. Bu alt temalara ilişkin tablolar ve yorumlar aşağıda sunulmuştur. Alıntılar bireylerin intihar sürecinde nasıl bir biliş yapısı geliştirdiklerini açıkça ortaya koymaktadır.

Tablo 5: Yaşam Algısı Alt Temasına Dair Alıntılar

***"Yaşam Algısı"* Alt Teması**	**İlgili Kodlar**	**İlgili Katılımcı Alıntısı**
Yaşam Algısı	Yaşamın ağırlığı	*"Kaç aydır üstümde bu yükle dolaşıyorum vallahi çekilmez böyle hayat"Ö79* *"Yani kafam inanılmaz dolu... Hiçbir şey yapasım yok."Ö32*
	Hayat oyununun sonu ve sıkılmak	*"Ben hayatı bir oyun olarak görüyordum."Ö39* *"Çok sıkıldım (çok sıktınız) ve artık son vermek istedim bu oyuna."Ö33*
	Yaşamın sahteliği	*"Bu kısır döngüyü de kıramadım bir şekilde ve kırmak yönünde de açıkçası bir miktar, bir miktar değil umudumu kaybettim."Ö27* *"Yaşım ilerledikçe iyi ki ölüm var yani bu yalan ve samimiyetsiz sahte hayattan ebedi kurtuluş var diye yaratana şükrettim."Ö28*
	Hayatın Anlamsızlığı	*"Aslında hiçbir şey için yaşamıyorum. Yaşamak için bir nedenim bir amacım yok."Ö2* *"Çok sıkıldım her şeyden. Anlamsız geliyor artık. Eninde sonunda öleceğim."Ö28*
	Hayatın yaşanabilirliği	*Burada kalmamı sağlayan birkaç şey vardı. Şarkılar, kitaplar, filmler, doğa, gökyüzü (özellikle bulutlar ve gün batımı) ve birkaç tane de*

		dost."Ö2
	Stres ve özgürlük üzerine sorgulamalar	*"Bir şeyler uğruna bunca sorun yaşamak bana mantıklı gelmiyor."Ö2* *"Ben sadece aklımla; hayatın azıcık getirdiği mutluluğu, tonla ızdırap ve meşakkate değmeyeceğini teraziye koyup tartıyorum."Ö3*

Tablo 5 incelendiğinde öznelerin yaşam algılarına dair bilgiler edinilebilmektedir. Bu kapsamda yaşamın ağırlığını hissettikleri, yaşamı sahte bir oyun olarak algıladıkları, anlamsız buldukları ve yaşamın içerisinde olan çalışma-koşturmaca gibi rutinlere değer mutluluk görmedikleri anlaşılmaktadır. Bununla beraber bir öznenin ise hayatın daha yaşanabilir bir yer olması için bazı sebeplere tutunduğu ancak hayatının geri kalan kısmında bunların dahi anlamını yitirdiği tespit edilmiştir. Dolayısıyla videolardaki öznelerin yaşam algılarındaki olumsuz eğilimin, varoluşsal sorgulamalara yol açtığını söylemek mümkünüdür. Zira hayatın anlamı ve ölümden sonra ne olacağı gibi konulardaki bu sorgulamalar, umutsuzluk ve motivasyon kaybına yol açarak intihar eğilimini tetiklemektedir.

Tablo 6: İnsan Algısı Alt Temasına Dair Alıntılar

***"İnsan Algısı"* Alt Teması**	**İlgili Kodlar**	**İlgili Katılımcı Alıntısı**
İnsan algısı	Toplumsal yabancılaşma	*"Valla tiksiniyorum. İnsanlardan, herkesten tiksiniyorum ya."Ö17* *"İronik olan şu ki, insanların birbirine tahammül edememesine tahammül edemez oldum."Ö3*
	Kişisel değerler ve toplumsal baskı	*"Daha iyi görünmek için, insanların beni sevmelerini sağlamak için kendimi yormak, yıpratmak, ruhumu bedenimi kirletmek istemiyorum."Ö2* *"Neden bu insanlarla uğraşmak zorunda kalayım ki? Yaşamak bile zorunda değilken, bunlara maruz kalmak zorunda hiç değilim."Ö3*

Öznelerin söylemlerinden ortaya çıkan bir diğer algı biçimi, diğer insanlara yönelik algıları olmuştur. Bu açıdan bakıldığında, öznelerin kişisel değerleri ile toplum tarafından empoze edilen değerler arasında zıtlaşmalar yaşadıkları görülmektedir. Söz konusu durum, bireyin kendini yalnızlaştırmasına ve toplumdan soyutlanmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla yaşam algılarında olduğu gibi diğer insanlara yönelik de genellikle olumsuz algıların hâkim olduğunu belirtmek mümkündür.

Tablo 7: Benlik Algısı Alt Temasına Dair Alıntılar

***"Benlik Algısı"* Alt Teması**	**İlgili Kodlar**	**İlgili Katılımcı Alıntısı**
Benlik Algısı	Yalnızlık ve değersizlik algısı	*"Merak ediyorum neden kimse bana değerli olduğumu hissettirmiyor? Neden kimse beni sevmiyor? Milyarlarca insan olmasına rağmen neden kendimi bu dünyada yalnız ve değersiz hissediyorum?"Ö2*
	Kişisel yetersizlik algısı ve özgüven eksikliği	*"Benim yaşımdaki insanlara aramda uçurum var, her konuda benden daha üstünler."Ö2* *"Hiçbir zaman ne mutlu ne de tatmin oldum. Sadece siz öyle olduğumu*

		sandınız."Ö8
	Hassas ve duygusal derinlik algısı	*"Belki de bu kadar derin, bu kadar hassas bir insan olmamalıydım…Hassas kalpli diyebileceğiniz insanlardan birisiyim."Ö2*
	Toplumsal baskı ve beklentiler	*"Biraz daha eğlenceli, daha yakışıklı, daha çalışkan mı olmam gerek. Hayat bunları istiyor."Ö2*
	Eziklik algısı	*"Gittiğim için biraz kendimi ezik hissediyorum."Ö3* *"Kendimi bir araç gibi kullanılmış hissediyorum."Ö18*

İntihar eden öznelerin benlik algılarının ise genellikle yalnız, değersiz, yetersiz ve özgüven eksikliği etrafında şekillendiği belirlenmiştir. Ayrıca, duygusal olarak daha hassas ve kırılgan oldukları ve öz değerlendirme ile içsel çatışmalar yaşadıkları anlaşılmıştır. Olumsuz benlik algısı, intihar düşüncesini ve eylemini besleyen önemli bir faktör olarak düşünülmektedir. Toplumsal baskı ve beklentilere rağmen, intihar eden bireylerin intihar öncesinde hala umut ve iyilik aradıkları görülmektedir. Dolayısıyla, psikolojik düşünce ve davranışlarının son ana kadar faydacı şekilde yönlendirildiğini belirtmek mümkündür. Bu durum intiharı, umutsuzluğun ve çaresizliğin sonucu olarak değil, daha iyi bir yaşam arayışının çarpıtılmış bir tezahürü olarak da yorumlanabilmektedir.

Tablo 8: Karakter Yapısı Alt Temasına Dair Alıntılar

***"Karakter Yapısı"* Alt Teması**	**İlgili Kodlar**	**İlgili Katılımcı Alıntısı**
Karakter Yapısı	Empatik olmaları	*"Karıncayı bile ezmemeye özen gösterdim. Evde bir arı veya böcek olsa bile onu öldürmek yerine bardakla alıp özgür bıraktım, yemekten arta kalanları çatıya kuşların aç kalmaması için attım."Ö2*
	Olumlu karakter özelliklerinden uzaklaşmaları	*"Kendimi zamanla duygusuz bir insana dönüşüyormuşum gibi hissediyorum."Ö2* *"Her adımda kendim, biraz daha kendim olmaktan çıktım."Ö18*

İntihar eden öznelerin karakter yapıları incelendiğinde, genellikle çevreden empati ve destek görme taleplerinde bulundukları ve değişime açık oldukları görülmektedir. Bununla beraber intihar aşamasına gelmeden önce daha empatik ve olumlu kişilik özelliklerinin olduğu bir yaşamlarının olduğu anlaşılmaktadır. İntiharın bir aşama öncesinde ise kendi iyi özelliklerinden gitgide uzaklaştıklarını ve sonunda yabancılaştıklarını dile getirmektedirler. Bu duygusal değişim ile intihar öncesinde bireyin yaşadığı karmaşık düşünce ve duygu geçişleri, intihar eylemini tetikleyen önemli faktörler arasında yer almaktadır.

3. Rasyonalizasyon ve İntihar Sonrasına İlişkin Yorumlar

İntihar davranışı, bireyler tarafından sıklıkla rasyonalize edilmiştir. Videolar ise özneler tarafından genellikle intiharın nedenlerinin ve amaçlarının açıkça dile getirdiği bir araç halini almıştır. Bu videolar, kişinin güncel duygu ve düşünce durumu hakkında bilgi edinilmesini sağlarken ayrıca içerdiği özür beyanları, vedalaşma mesajları ve son dilekler gibi unsurlar aracılığıyla da öznenin içsel dünyasının anlaşılmasını sağlamıştır.

Şekil 4: Rasyonalizasyon ve İntihar Sonrası Temasına Dair Alt Temaları Gösteren

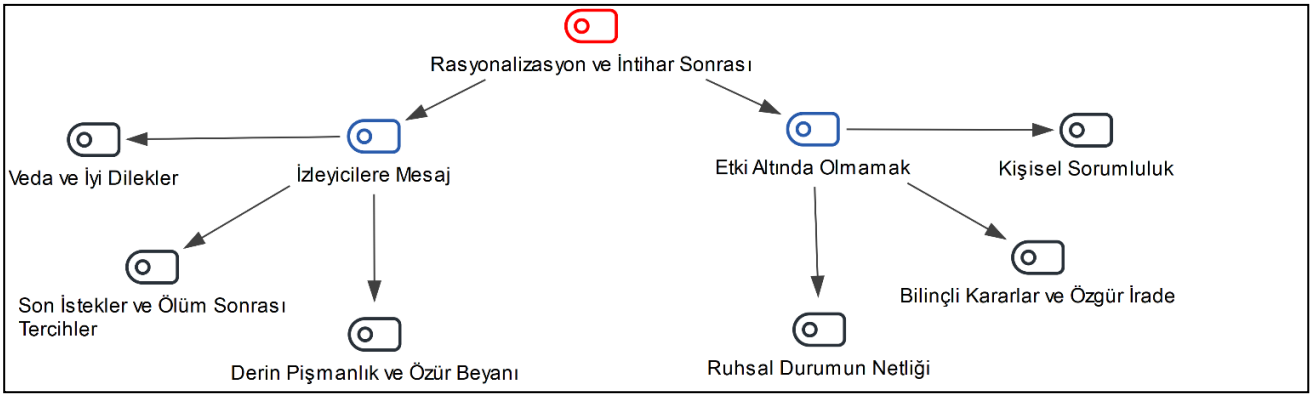

Şekil 1'de yer aldığı üzere intihar davranışının rasyonalize edilmesi ve sonrasına dair kurulan cümleler, temelde 2 alt tema altında derlenmiştir. Öznelerin intihar kararında etki altında olmadıklarını vurguladıkları ve dinleyicilere mesaj bıraktıkları bu alıntılar aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 9: Etki Altında Olmamak Alt Temasına Dair Alıntılar

"*Etki Altında Olmamak*" Alt Teması	**İlgili Kod**	**İlgili Katılımcı Alıntısı**
Etki Altında Olmamak	Bilinçli kararlar ve özgür irade	*"Tekrar belirtmek isterim ki herhangi bir uyuşturucu madde veya alkol etkisinde olmadan aldığım bir karardır, tamamen hür irademle aldım."Ö12* *"Konuyu serbest irademle çok yeterince uzun süre değerlendirdiğimi düşünüyorum."Ö27*
	Ruhsal durumun netliği	*"Akıl sağlığım, bilincim yerinde."Ö5* *"Bunalımda veya depresyonda değilim."Ö2*
	Kişisel sorumluluk	*"Ölürsem eğer kimse bundan sorumlu değildir."Ö8*

Tablo 9; intihar videolarının sadece duygusal metinler olmadığını, aynı zamanda intihar davranışının rasyonalize edildiği ve notu bırakan öznenin intihar kararındaki amacının açıkça ifade edildiği bir araç olduğunu ortaya koymaktadır. Dolayısıyla videolar, intihar eyleminin bilinçli ve özgür irade ile gerçekleştiğini gösteren önemli bir kanıttır. Büyük çoğunluğu intihar kararını etki altında kalmadan, özgür iradeleri ile aldıklarını ve bunu yaparken ruhsal herhangi bir sorun yaşamadan ilettiklerini ifade etmektedir. Bu durum, intiharın bir akıl hastalığının sonucu olduğu yaygın inanışına karşıt bir bakış açısı sunmaktadır.

Tablo 10: Okuyuculara Mesaj Alt Temasına Dair Alıntılar

"*Okuyuculara Mesaj*" Alt Teması	**İlgili Kod**	**İlgili Katılımcı Alıntısı**
Okuyuculara Mesaj	Veda ve iyi dilekler	*"Siz de kendinize iyi bakın. En güzel şekilde yaşamaya çalışın."Ö9*

		"Hayatta o kadar güzel şeyler var ki; kendinize iyi bakın."Ö33
	Derin pişmanlık ve özür beyanı	"*Arkadaşlarım, akrabalarım, tanıdıklar, hepinizden size böyle bir süreci yaşattığım için özür dilerim."Ö79* *"Öncelikle eğer benim hatam varsa hepsinden özür diliyorum. 4 tane kızım var. Sizi annesiz bıraktığım için özür diliyorum. Yarınlarınızda ben olmayacağım için özür diliyorum. Bensiz hayata tutunmaya çalışacağınız için sizi buna mecbur bıraktığım için özür diliyorum."Ö41*
	Son istekler ve ölüm sonrası tercihler	*"Beni kimsesizler mezarlığına gömün."Ö67* *"Beni sakın memleketime gömmeyin. Cenazeme de kimse gelmesin."Ö70*

Öznelerin notlarda ilettikleri mesajlarda veda ve iyi dilekler öne çıkmaktayken; sevdiklerine veda ederken, onlara mutlu ve huzurlu bir yaşam diledikleri görülmektedir. Bazı durumlarda ise derin pişmanlık ve özür dileği de belirtilip, son istekler ve vasiyetlerle birlikte intihar notlarında sıklıkla yer aldığı tespit edilmiştir. Son olarak öznelerin, ölümlerinden sonra cenazeleri ile ilgili vasiyet bıraktıkları notlardan anlaşılmaktadır. Dolayısıyla öznelerin yayınladıkları videoları; intiharın hissettirdiği duyguları açıklama, yakın çevreleri ile vedalaşma ve son taleplerini dile getirme aracı olarak nitelendirmek mümkündür.

Tartışma

Bu araştırma, intihar eylemi öncesinde bireylerin çekip yayınladıkları videolarda yer alan; duygusal ve düşünsel karmaşayı, yaşam algısındaki bozulmaları ve kendilik yapıtaşlarının değişimini detaylı bir şekilde incelemiştir. Çalışma, intihar kararının altında yatan çeşitli faktörleri ve bu sürecin bireyler üzerindeki etkilerini analiz ederek, intihar olgusuna dair gerçek hikayeler üzerinden kapsamlı bir çerçeve sunmaktadır. Bu yönüyle, öznelerin bir bağlam etrafında meydana gelen dinamiklerini ve bireyin bu kararı almasına kadar giden sürecin detaylıca incelenmiş olması; bu çalışmayı diğerlerinden farklılaştırmaktadır.

İncelenen videolarda intihar öncesi durum ve düşüncelere dair bilgiler edinilmiştir. Buna göre, özneler öncelikle yoğun duygusal ve düşünsel bir karmaşa yaşamakta, bu durum ise intihar öncesi sürecin temelini oluşturmaktadır. Özellikle geleceğe dair umutsuzluk hissi ve yaşanan içsel çatışmalar, bireylerin hayattan kopma hikayeleri ile yakından ilişkilendirilmektedir. Nitekim Orbach ve ark. (2007) umutsuzluğun, problem çözme yeteneğini gerileterek bu konuda eksikliklerin yaşanmasına sebep olduğu ve bu çözüm eksiklikleri ile intihar düşüncesi arasındaki ilişkiye aracılık ettiğini işaret etmektedir. Bu yönüyle, bireyin içinde bulunduğu sorunlardan uzaklaşmak için yaptığı çözüm arayışlarına, umutsuzluğun da eklenerek sürecin zorlaştığı ve derinleştiğini göstermektedir. Ancak bu durum, bir problemi çözmenin getirdiği zihinsel süreci ve geçirilen zamanı da akla getirmektedir. Bu doğrultuda Smith ve ark. (2006), umutsuzluk hissinin, intihar düşüncesinin varlığını ve süresini öngördüğü, düşünceleri rumine etme davranışıyla arasındaki süreci belirlemede etkin rol oynadığını ifade etmektedir. İntihar düşüncesinin süresi ve bunun ruminasyon davranışı ile olan yakın ilişkisi, yoğun bir düşünsel sürecin olduğunu göstermektedir. Bu durum Watkins ve Roberts (2020)'in bulgularıyla benzer olarak, çokça ruminatif düşüncelerin neden olduğu psikolojik katılığın, zayıf problem çözme becerileriyle ilişkili devam ettiğini ortaya koymaktadır. Bu tür etkileşimler, bireyin yoğun düşünsel bir süreçten geçmesine ve psikolojik katılığın sonucu olan hareketsiz bir hayatın, umutsuzluğu artırabilen çok bileşenli bir durum haline getirmektedir. Zira Raes ve ark. (2005)'nın ifadesiyle, bilişsel özelliklerin umutsuzluk hissinin artmasına neden olduğu ve bireyin intihar riski barındıran adımların atılmasına karşın çözüm üretilememesine neden olduğunu belirtmektedir. Öznelerin ifadesine bakıldığında intiharı; sorunlardan kaçmak, acıları sonlandırmak, kimseye muhtaç olmamak gibi işlevlerle

tanımladıkları görülmektedir. Bunun yanında Beck ve ark. (1975), intihar işlevinin bireyin niyetiyle ilişkili olduğu, kendilerine zarar verme eyleminin sonuçları ve algılanan ölümcüllüğünden çıkarılan daha öznel bir unsuru içerdiğini belirtmektedir. Dolayısıyla, intihar mektubu paylaşan bireylerin, içinde bulundukları durumdan uzaklaşmak için intiharı, bir "*çıkış aracı*" olarak gördükleri fikrini desteklemektedir. Öznelerden birisinin "*eğer sakat kalırsam beni öldürün*" ifadesi de buna bir örnek olabilir. İntihar olgusu bireyin kendi iradesi ile yaşamın da bir tür yok edilmesine karşılık gelse de bu noktada bazı bireylerin başka bir boyutta daha rahat olunacağı hissini taşıdıkları ve bunu ifade ettikleri videolarda görülmektedir.

Benzer şekilde Pridmore ve ark (2012), umutsuzluk ve çaresiz durumların çözüme kavuşması adına intiharı tercih etmek olan "predicament suicide" kavramını ortaya çıkarmıştır. Bu yönüyle intihar, sadece kişinin psikolojik durumu ile ilişki olmayıp aynı zaman da sosyal ve bireysel çıkmazlara ve kaçış yolunun bulunamadığı koşullar içinde oluşan duruma yapılan bir atıf değerini de taşımaktadır. Dolayısıyla birey, sorunların çözüme kavuşma aşamasının daha gerisinde, çözümü bulmak adına alternatif üretemediği bir noktaya gelmektedir. Ayrıca intihar etmeden önce, bazı öznelerin intihar yöntemini araştırmak düşüncesiyle meşgul oldukları görülmektedir. İntihar yollarını araştıran öznelerin "*nasıl intihar edeceğim*" sorusunu kendilerine yönelttiği, intihar eylemini seçmekte ve uygulamakta zorluk yaşadığı ve bundan dolayı kararsız kaldığı görülmüştür. Bu doğrultuda, öznelerin farklı farklı yöntemlerle intiharı gerçekleştirmiş olması da bireylerin bu seçim kriterleriyle ilişkili olabilme ihtimalini güçlendirmektedir. Fischer ve ark (2015), erkeklerin en yaygın intihar yöntemlerinin vücudun önemli organına ateş ederek %52.9 ve Asarak %20.7 olarak ifade etmiştir. Aynı çalışmada kadınların erkeklere nazaran çeşitli yöntemleri kullandıkları; bunların %31.9 u zehirleme, %29.7 ateş etme, %14.7 Asarak ve %8.3 ünün karbonmonoksit zehirlenmesi ile hayatına son verdiğini ortaya koymaktadır. Ancak Alptekin ve Demirel (2006), Kümyevi madde kullanarak madde kullanımı için her iki cinsiyetin de en çok tercih yöntemi olduğunu işaret etmektedir. Bu durum intihar yönteminin cinsiyet arasında da değişkenlik gösterebildiğini ve bazı yöntemlerin diğerlerine göre daha çok tercih edildiğini göstermektedir. Ancak Paraschakis ve ark (2014) intihar girişimcilerinin son intihar eylemlerini bir öncekilerinden farklı bir şekilde yaptıklarını işaret etmektedir. Özellikle bileğini kesen ve zehirleme yöntemine girişenlerin bunların yerine asma ve yüksekten atlamak gibi farklı yönleri tercih ettikleri fark edilmiştir. İntihar yöntemlerinin birbirinden ayrılıyor olması bireyin sosyokültürel bağlamıyla da paralel ilerleyebilmektedir. Bu noktada Kõlves ve ark (2018) yaptığı çalışmada sosyal ve kültürel kabul edilirliğin, fiziksel ve bilişsel kapasite de rol oynadığı işaret edilmektedir. Özellikle bireylerin zaman içerisinde intihar yöntemlerinde değişikliğe gittikleri fark edilmiş. Bu noktada zehirlenme davranışında azalmanın; Kümyevi madde kullanaraklarla zehirlenme davranışında ise artış olduğu belirtilmektedir. Buradan yola çıkarak bireylerin sosyo-kültürel kabul edilebilirlik ve bilişsel erişilebilirlik bağlamında intihar yöntemlerinin değişkenlik göstermesinde belirleyici olduğu anlaşılmaktadır.

Save (Suicide Awareness Voices of Education) tarafından sağlanan bilgilere bakıldığında bireylerin umutsuz veya amaçsız olma, sıkışmış hissetmek ve diğerlerine yük olmak hakkında konuşuyor olmanın, çekilme veya yalnız hissetme gibi durumlarda intihar tehlikesi işaretlerinden olduğu görülmektedir. Bireyin bu tutum ile devam ediyor olması, aşama aşama yalnız kaldığıbir sürece sürüklemektedir. Zira öznelerin ifadelerinden de, intihar davranışı öncesinde kendilerini çevreden izole ettikleri, yaşadıkları tüm bu olumsuz içsel olaylarla beraber çevrelerinden de uzaklaşarak yakınlarıyla olan ilişkileri azalttıkları ve hiç görüşmedikleri anlaşılmaktadır. Benzer şekilde sosyal sistemin ortaya koyduğu stres kaynakları olan kişilerarası ilişkiler, yaşam şartları, sosyal izolasyon; öznelerin bu duruma yakından temas ettiğini göstermektedir. Ayrıca bu durumun iş yaşamında da etkili olarak iş deneyiminde çeşitli sorunların olduğu ve buna katlanamadıkları görülmektedir. Özgüven ve ark. (2003), intihar girişiminde bulunan bireylerin kendini daha da yalnız bıraktığı ve sosyal izolasyonun daha uzun sürdüğünü ifade etmektedir. Bu noktada bireyler kendini bu şekilde yalnızlaştırmış olsalar da Lakeman ve Fitzgerald (2008); yaşlı bireylerin, intihar düşüncesiyle mücadelede, bireylerin bu düşünceyi azaltmak adına sosyal destek ağlarına ve ruh sağlığı hizmetlerine başvurduklarını ve bundan olumlu dönüşlerin yaşandığını belirtmektedir. Aynı çalışmada; iş hayatı, dini inanç ve uygulamaların yanında medyanın etkisi gibi faktörlerin de bireylere yardımcı olurken insanlarla bağlantı içerisinde kalmak ve yaşamın anlamına bulmaya dair adımların bununla mücadele de etkili olduğu ifade edilmiştir. Bu durum, intiharın bir başa çıkma aracı olarak, başkalarıyla daha olumlu yönden ilişki kurmaları doğrultusunda bireylerin hayatlarında değişimin olabileceğini ifade etmektedir. Buna karşın, Ak ve ark. (2008), kişilik özellikleri olarak düşük kendini yönetme ve iş birliği yapma özelliklerinin intihar davranışı için bireysel

yatkınlık sağladığını belirtmektedir. Bu noktada Williams (1997)'ın "the cry of pain" modelinde geçen bireyin dört temel değişkenindeki başarısızlık ve kaybın yanı sıra problem çözme yönteminin de düşük seyrettiği görülmektedir. Çalışmanın devamında, belli bir olaydan uzaklaşamayıp sıkışma durumunun yaşanması ve son durumda kaybedilen ilgiyle beraber gelişen öğrenilmiş çaresizlik, bireyin tekrardan kalkıp mücadele etmesini zorlaştıran bir olay dizisi betimlenmektedir. Araştırma öznelerinin, bu süreçte kendi durumları hakkında konuşmaları ve aradıkları çözüm yolunu arkadaş ve doktora anlatmasına rağmen sonuç alınmadığını ifade etmeleri, intihar etmeye karar vermeden önce bu bireylerin karar aşamasının öncesinden beri var olagelen bir durum olarak ifade ettikleri görülmüştür. Bu duruma dair düşüncelerinin sonucunda belli bir karar vererek bu eyleme niyetlendikleri görülmektedir. Buradan yola çıkarak, Joiner ve ark (2002)'ı intihar olasılığının artıran etkenin tek bir olaydan ziyade bunu takip eden olaylar dizisi veya çeşitli faktörlerin bir araya geldiği fikrine uygun düştüğünü doğrulamaktadır. Öznelerin, özellikle veda etmekte zorlandıkları ve intihar eylemi öncesi bu durumu farklı şekillerde geçirdikleri anlaşılmıştır. Gece az uyumak ve yazarken zorlanılması buna bir örnek olurken karar aşamasında bu sürecin uzun bir zamana yayarak çözüm arayışına girildiğini de unutmamak gerekmektedir.

Bir diğer konuda ise videolardaki özneler, belirtmiş olduğu yoğun iş yükünün normalden çok fazla olması, normal kapasitenin çok üstünde sorumlulukların verilmesi, işsizlik ve özverinin karşılıksız kalması ve ekonomik sıkıntılar gibi unsurların yer almasının bu süreci zorlaştırdığını dile getirmektedirler. Bu noktada, Milner ve ark (2018), düşük iş güvencesinin intihar düşüncelerini artıran bir etkisinin olduğunu belirtmektedir. Belirsizliğin hâkim olduğu, iş stresörleri ve güvencesizliği durumu intihar düşünceleri ile ilişki olması bireyin bu süreçte yaşadığı diğer sorunlarla birlikte, intihar için bir yan aracı olmaktadır. Benzer şekilde Topbaş (2007), işsizlik ve geçim sıkıntıları sebebiyle intihar oranı arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu tespit etmiştir. Buna ek olarak, bazı öznelerin iş yükünün ağır olmasından yakınması, Milner ve ark (2017) çalışmasın da görülen düşük vasıflı işlerde çalışmak zorunda kalan ve kötü çalışma koşullarına maruz kalması bu düşüncelerin artmasında önemli bir etkiye sahip olduğunu doğrulamaktadır. Aynı şekilde Sarıgül ve ark (2023), umutsuzluk seviyesinde tırmanış olduğunda ve işten tatmin alınamadığında bunun daha yüksek iş stresine ve intihar bilişleriyle ilişkili olduğunu bulgulamıştır. Ayrıca Hempstead ve ark (2015), iş kaybı ve iflas durumlarının bireyin intihar davranışı riskine neden olabileceğini, bundan ekonomik zorlukları beklemeyenlerin daha büyük etkilenebileceğini vurgulamaktadır. Benzer şekilde Coope ve ark (2015), iş kaybı ve mali sorunların intihar eden bireylerin %13'ünde önemli düzeyde katkılı olduğu ve %4'ünde ana etken olduğu dile getirilmektedir. Bu çalışmada intihar edenlerin %40'ının işsizlik ve mali zorluk yaşadıkları görülmüştür. Classen ve Dunn (2012), iş kaybının kendisinin değil, işsizlik süresinin de intihar riski üzerinde belirleyici bir faktör olduğunu belirtmektedir. Bu bireylerin 15-26 hafta işsiz kalması neticesinde intihar oranlarında yükselmenin olduğunu ifade etmiştir.Nitekim Milner ve ark (2014), işten çıkarılan bireyler üzerinde yapılan çalışmasın da duygu bozukluğu teşhisi alan bireylerin intihar girişimlerinin hiç teşhis konulmamış bireylere göre yedi katından fazla arttığı belirlenmiştir. Bu durum ruhsal rahatsızlıkların intihar sürecin de önemli bir noktada konumlandığını göstermektedir.

Videoların incelenmesi sonucunda elde edilen bir diğer başlık, videolardaki öznelerin intihar nedenlerine ilişkin açıklamaları olmuştur. Brezo ve arkadaşları (2006), intihara meyilli kişilerde içedönük, karamsar, kaçıngan, bağımlı, dürtüsel ve antisosyal kişilik özelliklerinin birleşiminin görüldüğünü belirtmişlerdir. Öznelerin intihar sebeplerine yönelik ifadeleri; hayattan keyif alamamak, aşağılanma, endişe, güvensizlik, çaresizlik, motivasyon kaybı, borçların olması ve hastalık sebebiyle ortaya çıkması gibi başlıklar etrafında şekillenmiştir. Bu olumsuzluklar,bireyin ruhsal sağlığını etkilemesiyle yaşama algısını derinden etkileyebilmektedir. Lutz ve ark (2017), bireyin çevreye uyum sağlaması gerektiği bağlamların, beyin sistemlerindeki biyolojik değişimlerin davranışsal düzensizliklere yol açarak intihar gibi zararlı davranışları tetikleyebileceğini dile getirmektedir. Beynin süreç içerisinde değişen bu plastisitesi; karşılaşılan olaylar, travmatik deneyimler ve çevresel stres faktörlerine bir yanıt olarak çıkan uyum sürecini göstermektedir. Aynı çalışmada depresyon durumunun, amigdala ve prefrontal korteks gibi duygusal düzenleme ve karar verme ile ilişkili beyin bölgelerinde plastisite bozuklukları rapor edilmektedir. Bu değişiklikler, duygusal tepkilerin düzenlenmesini zorlaştırırken intihar riskinin artmasına da katkıda bulunabilir. Dolayısıyla öznelerin bahsetmiş olduğu ve olayların sürecinde böyle bir sürecin yaşamış olmasını ihtimal dahiline alabilmektedir.

Öznelerin bazılarının borç dolayısıyla çözüme kavuşturamadıkları bazılarının bazı sıkıntıları durduramaması nedeniyle süreci devam ettirdikleri, iyileşmemesi durumundaysa intihara yöneldiğini göstermektedir. Öznelerin

ifadelerine bakıldığında, intiharın hemen öncesindeki durumun aslında uzun uzadıya karar aşamasına gelmeden önce de bireyin zorladığı ancak karar sonrası daha da zor hale geldiğini göstermektedir. Bireyin olaylar karşısındaki tutumundan memnun olmadığı ise intihar kararında bireyin kendine ve hayata dair sitemlerini sunmasında anlaşılmaktadır. Kişinin böyle bir sürecin içerisinde bulunmasından duyduğu pişmanlığı ifade etmesi de bu memnuniyetsizliğe vurgu yapmaktadır. Bu durum her ne kadar sitem cümlesi gibi gözükse de aslında bireyin kendisine dair soruları ilettiği bir nitelik taşımaktadır.

Öznelerin yaşam algısı üzerinden de anlatıda bulundukları tespit edilmiştir. Bu ifadelerinde yaşamın ağırlığı, sahteliği, anlamsızlığının yanı sıra buna yönelik sorgulamaların yöneltildiği görülmektedir. Abbot ve ark (2013) çalışmasında; hastaların yaşam kalitesinin son dönemlerinde intihar düşüncelerinde artış olduğunu tespit etmiştir. Bu durum, insanlar arasında bir algının türemesine neden olduğunu ve bu algının çevreye olan etkisini göstermektedir. Aynı şekilde videolardaki öznelerin yaşam koşulları içerisinde sıkışıp kaldıkları ve bu olumsuz durumun kendileri üzerindeki etkisinden dolayı hayatı sorguladıkları görülmektedir. Joiner ve ark (2002), intihar notlarında dair yapmış olduğu araştırmada, algılanan yük hissinin, intihar girişimlerinde daha ölümcül yöntemleri tercih etmekte eğilimlerinin olduğunu ve intiharı tamamlama riskini arttırdığını bulmuştur. İnsan algısı da yaşam algısıyla örtüşürken benlik algısına dair yalnızlık, değersizlik ve eziklik gibi unsurlar, bireyin tüm bu süreçte yaşadıklarıyla ilişkili ilerleyen bir süreç olmaktadır. Bu noktada intihar sürecinde olan bireylerin düşünce boyutunda neler ifade ettiği de daha açık hale gelmiş ve bu durumun uzantısı olan bilişsel çerçeveyi de yakından bakılmasına imkân tanımaktadır. İntihar eyleminde bulunmuş ve sonrasında video bırakmış olan bireylerin karakter yapısına bakıldığında, empatik mizaç özelliklerine sahip oldukları ancak zamanlar bu olumlu karakter özelliklerinden uzaklaşarak başka birine dönüştüklerini ifade ettikleri görülmektedir. Nitekim bireylerin içinde bulundukları bu süre itibariyle düşünce ve duygusal boyutlardaki değişimin bireyin karakterinde değişimlerin yaşanmasına, kişinin bunun farkına varacak derecede etkili olduğunu göstermektedir. Tüm bunlarla birlikte son adımını atarken bu kararın bilinçli ve akıl sağlığı yönünden durumun kontrolü altında yapılan bir eylem olduğunu ifade etmektedirler. Ayrıca izleyen bireylere veda ve iyi dileklerin yanı sıra derin bir pişmanlık yaşadıkları, bu durumun getireceği etkiden dolayı yakınlarından özür beyanında bulundukları ve bunun ardından ölüm sonrası için son isteklerini dile getirdikleri sıralanmaktadır.

SONUÇ

Bu çalışma, intihar eden kişilerin son paylaşımları olan intihar notlarını ve videolarını inceleyerek, bireysel biyopsikososyal sağlıklarını etkileyen çeşitli faktörleri gözler önüne sermektedir. Araştırma, bireylerin umutsuzluk, sosyal izolasyon ve psikolojik stres gibi süreçlerden geçerek, bu durumların hem sosyal hem de mesleki yaşamlarını olumsuz etkilediğini ve intihar eğilimlerini güçlendirdiğini ortaya koymuştur. Bu nedenle, kişilerin yaşadıkları süreci daha iyi anlayabilmek ve sosyal destek sistemlerinin bu duruma daha duyarlı hale gelmesi için intihara meyilli bireylerin erken teşhis edilmesi ve desteklenmesi için psikolojik danışmanlık ve sosyal hizmetlerin daha erişilebilir hale getirilip; okullar, iş yerleri ve toplum merkezlerinde intihar riski taşıyan bireylere yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır. Sosyal medya platformlarında intihar notlarında geçen ifadelerin oluşturduğu veri havuzu kullanılarak, paylaşan bireylerin durumları titizlikle izlenmeli ve erken müdahale için gerekli protokoller oluşturulmalıdır. Bu platformlarla iş birliği yapılarak, intihar eğilimli içeriklerin hızla tespit edilip müdahale edilmesi sağlanmalıdır. Buna ek olarak mevcut intihar önleme stratejilerinin etkinliği sürekli olarak izlenerek, bireylere yönelik hedeflenmiş önleyici tedbirlerin geliştirilmesi gerekmektedir. Sosyal medya üzerinden intihar notlarını paylaşan kişilerin durumları, bu çalışma ile detaylı bir şekilde incelenmiştir. Bu durumun toplumsal sağlığa katkıları olacağına ve bireylerin topluma yeniden entegre olmalarını destekleyeceğine inanılmaktadır. Bu çalışmanın, intihar sebepleriyle mücadelede önemli adımlar oluşturması ve intiharın öncesine, sırasına, sonrasına ilişkin önemli bilgiler aktarması beklenmektedir.

Ayrıca araştırmanın mesajlar üzerinden inceleme yapmasıyla alana özgün katkı sunması hedeflenmektedir. Özellikle araştırmada çevrimiçi platformlardaki metinlerin incelenmesi; intihar eden ve intiharı gerçekleşmiş bireylerin kendi anlatıları üzerinden intiharı okuma olanağı sunmaktadır. Böylece çalışmada dijital medya ve intihar ilişkisi kurulmaktadır.

Gelecekte bu konuyla ilgili yapılacak araştırmalarda farklı sosyal medya platformalarının karşılaştırılmalı şekilde incelenmesi, daha geniş örneklemlerin kullanılması ve farklı içerik analizi yöntemlerinden faydalanılmasını

önermek mümkündür. Bununla beraber söz konusu intihar içeriklerine maruz kalan dijital medya tüketicilerinde, bu maruz kalmanın psikolojik etkilerine ve sosyal medya algoritmasının yönlendirici rolünün incelenmesinin de literatüre önemli katkı sunacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

Abbott, C. H., Prigerson, H. G., & Maciejewski, P. K. (2014). The Influence of Patients' Quality of Life at the End of Life on Bereaved Caregivers' Suicidal Ideation. *Journal of Pain and Symptom Management*, *48*(3), 459–464. https://doi.org/10.1016/j.jpainsymman.2013.09.011

Ak, M., Özmenler, K. N., & Özşahin, A. (n.d.). (2008). İntihar Girişimi İle Mizaç ve Karakter Özellikleri Arasındaki İlişkinin Major Depresif Bozukluk Orneklemınde İrdelenmesi. *Jag.journalagent.com*, *11*(1), 33–41. https://jag.journalagent.com/z4/vi.asp?pdir=kpd&plng=tur&un=KPD-63004

Allison Milner, Anthony LaMontagne, Matthew, Spittal, Jane Pirkis, Dianne Currier. (2018). Job Stressors and Employment Precarity as Risks for Thoughts About Suicide: An Australian Study Using the Ten to Men Cohort, *Annals of Work Exposures and Health*, Volume 62, Issue 5, Pages 583–590, https://doi.org/10.1093/annweh/wxy024

Alptekin K, Duyan V, Demirel S (2006). Adıyaman'da intihar girişimleri. Anadolu Psikiyatri Dergisi, 7(3), 150 - 156.

Asirdizer, M., Kartal, E., Etli, Y., Tatlisumak, E., Gumus, O., Hekimoglu, Y., & Keskin, S. (2018). *The effect of altitude and climate on the suicide rates in Turkey. Journal of Forensic and Legal Medicine, 54, 91–95.*

Bachmann, S. (2018). *Epidemiology of Suicide and the Psychiatric Perspective. International Journal of Environmental Research and Public Health, 15(7), 1425.*

Baume P, Cantor CH, Rolfe A. (1997). Cybersuicide: the role of interactive suicide notes on the Internet. Crisis. 18(2):73–79. Crossref. PubMed

Beck, A. T., Beck, R., & Kovacs, M. (1975). Classification of suicidal behaviors: I. Quantifying intent and medical lethality. *The American journal of psychiatry*, *132*(3), 285–287. https://doi.org/10.1176/ajp.132.3.285

Becker K, Schmidt MH. Internet chat rooms and suicide. J Am Acad Child Adolesc Psychiatry. 2004;43(3):246–247. Crossref. PubMed.

Bengtsson, M. (2016). *How to plan and perform a qualitative study using content analysis. NursingPlus Open, 2, 8–14.*

Bertolote, J. M., & Fleischmann, A. (2002). Suicide and psychiatric diagnosis: a worldwide perspective. *World psychiatry*, *1*(3), 181.

Brezo, J., Paris, J., Tremblay, R., Vitaro, F., Zoccolillo, M., Hébert, M., & Turecki, G. (2006). Personality traits as correlates of suicide attempts and suicidal ideation in young adults. *Psychological medicine*, *36*(2), 191–202. https://doi.org/10.1017/S0033291705006719

Brown, M. Z., Comtois, K. A., & Linehan, M. (2002). *Reaso injury in women with borderline personality disorder. Journal of Abn*

Araştırma Makalesi
DOI: 10.65083/Asbider.1898303
Volume/Cilt 13 Number/Sayı 38, 2026, s.83-109

Cha, B., Franz, J.,MGuzman, E., Glenn, R., Kleiman, M., & Nock, K. (2018). Annual Research Review: Suicide among youth – epidemiology, (potential) etiology, and treatment. Journal of Child Psychology and Psychiatry, 59, 460–482.

Cheng, Q., Chang, S. S., & Yip, S. (2012). Opportunities and challenges of online data collection for suicide prevention. Lancet, 379, e53-54

Classen, T. J., & Dunn, R. A. (2012). The effect of job loss and unemployment duration on suicide risk in the United States: a new look using mass-layoffs and unemployment duration. *Health economics*, *21*(3), 338–350. https://doi.org/10.1002/hec.1719

Coope, C., Donovan, J., Wilson, C., Barnes, M., Metcalfe, C., Hollingworth, W., Kapur, N., Hawton, K., & Gunnell, D. (2015). Characteristics of people dying by suicide after job loss, financial difficulties and other economic stressors during a period of recession (2010-2011): A review of coroners′ records. *Journal of affective disorders*, *183*, 98–105. https://doi.org/10.1016/j.jad.2015.04.045

Dagar, A., & Falcone, T. (2019). *High Viewership of Videos About Teenage Suicide on YouTube. Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry.*

Duke A. Demi Moore responds to Twitter suicide threat. Available at: http://articles.cnn.com/2009-04-03/entertainment/moore.twitter.threat_1_tweet-twitter-message?_s=PM: SHOWBIZ. Erişim: Mart, 2024

Ehlman, D. C. (2022). Changes in suicide rates—United States, 2019 and 2020. *MMWR. Morbidity and mortality weekly report*, *71*.

Elo, S., Kääriäinen, M., Kanste, O., Pölkki, T., Utriainen, K., & Kyngäs, H. (2014). *Qualitative Content Analysis. SAGE Open, 4(1),1-11.*

Fekadu, A., Hanlon, C., Gebre-Eyesus, E., Agedew, M., et al. (2014). Burden of mental disorders and unmet needs among street homeless people in Addis Ababa, Ethiopia. BMC Med. 12, 138.

Fisher, L., Overholser, J., & Dieter, L. (2015). Methods of Committing Suicide Among 2,347 People in Ohio. *Death Studies*, 39, 39 - 43. https://doi.org/10.1080/07481187.2013.851130.

Glenn, R., Kleiman, M., Kellerman, J., Pollak, O., Cha, et al. (2019). *Annual Research Review: A meta-analytic review of worldwide suicide rates in adolescents. Journal of Child Psychology and Psychiatry.*

Grossoehme, D. H. (2014). *Overview of Qualitative Research. Journal of Health Care Chaplaincy, 20(3), 109–122.*

Hempstead, K. A., & Phillips, J. A. (2015). Rising suicide among adults aged 40-64 years: the role of job and financial circumstances. *American journal of preventive medicine*, *48*(5), 491–500. https://doi.org/10.1016/j.amepre.2014.11.006

Hilton CH. (2017). Unveiling self-harm behaviour: what can social media site Twitter tell us about self-harm? A qualitative exploration. J Clin Nurs. (11-12):1690-1704.

Horton, L. Social, Cultural and Demographic Factors in Suicide. (Texbook of Suicide Assessment and Management-Simon, R. I. ve Hales, R. E.), *American Psychiatric Publishing*, 107-139.

Joiner, Jr., Pettit, W., Walker, L., Voelz, R., Cruz, J., Rudd, D., & Lester, D. (2002). Perceived burdensomeness and suicidality: Two studies on the suicide notes of those attempting and those completing suicide. *Journal of Social and Clinical Psychology, 21*(5), 531–545. https://doi.org/10.1521/jscp.21.5.531.22624

Joiner, T. (2005). *Why people die by* https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=C7uiA5EB5GAC&Why+people+die+by+suicide.&ots=L8CmXng2Jc&sig=ubmst7xhFbepage&q&f=false

Araştırma Makalesi
DOI: 10.65083/Asbider.1898303
Volume/Cilt 13 Number/Sayı 38, 2026, s.83-109

Jollant, F., Bellivier, F., Leboyer, M., Astruc, B., Torres, S., Verdier, R., Castelnau, D., Malafosse, A., & Courtet, P. (2005). Impaired decision making in suicide attempters. *The American journal of psychiatry*, *162*(2), 304–310. https://doi.org/10.1176/appi.ajp.162.2.304

Jones T. A. (2008). deadly web of deceit. The Washington Post. http://www.washingtonpost.com/wpdyn/content/article/2008/01/09/AR2008010903367_pf.html. Accessed August 1, 2011.

Jones, R.M.; Hales, H.; Butwell, M.; Ferriter, M.; Taylor, P.J. (2010). Suicide in high security hospital patients. Soc. Psychiatry Psychiatr. Epidemiol. 2010, 46, 723–731

Jung, E. J., & Kim, S. (2021). Suicide on YouTube: Factors engaging viewers to a selection of suicide-themed videos. *PloS one*, *16*(6), e0252796.

Kairi Kõlves, Matthew McDonough, David Crompton, Diego de Leo, Choice of a suicide method: Trends and characteristics, Psychiatry Research, Volume 260, 2018, Pages 67-74, ISSN 0165-1781, https://doi.org/10.1016/j.psychres.2017.11.035.

Kalt, A.; Hossain, M.; Kiss, L.; Zimmerman, C. (2013). Asylum seekers, violence and health: A systematic review of research in high-income host countries. Am. J. Public Health, 103, e30–e42.

Khasawneh, A., Chalil Madathil, K., Dixon, E., Wiśniewski, P., Zinzow, H., & Roth, R. (2020). Examining the self-harm and suicide contagion effects of the blue whale challenge on YouTube and Twitter: qualitative study. *JMIR mental health*, *7*(6), e15973.

Kjølseth, I., Ekeberg, O., & Steihaug, S. (2010). Why suicide? Elderly people who committed suicide and their experience of life in the period before their death. *International psychogeriatrics*, *22*(2), 209–218. https://doi.org/10.1017/S1041610209990949

Lakeman, R., & Fitzgerald, M. (2008). How people live with or get over being suicidal: a review of qualitative studies.. *Journal of advanced nursing*, 64 2, 114-26 . https://doi.org/10.1111/j.1365-2648.2008.04773.x.

Lewis SP, Baker TG. The possible risks of self-injury websites: A content analysis. Arch Suicide Res 2011;15:390 – 6.

Lewis SP, Heath NL, St Denis JM, Noble R. (2011). The scope of nonsuicidal self-injury on YouTube. Pediatrics. 127(3):e552–e557. Crossref. PubMed.

Lewis, S. P., Heath, N. L., Sornberger, M. J., & Arbuthnott, A. E. (2012). *Helpful or Harmful? An Examination of Viewers' Responses to Nonsuicidal Self-Injury Videos on YouTube. Journal of Adolescent Health*, *51*(4), 380-385.

Li, T. M. H., Chau, M., Yip, P. S. F., & Wong, P. W. C. (2014). Temporal and computerized psycholinguistic analysis of the blog of a Chinese adolescent suicide. Crisis: The Journal of Crisis Intervention and Suicide Prevention, 35, 168-175.

Luo, F., Florence, C. S., Quispe-Agnoli, M., Ouyang, L., & Crosby, A. E. (2011). Impact of business cycles on US suicide rates, 1928–2007. *American journal of public health*, *101*(6), 1139-1146.

Lutz, P. E., Mechawar, N., & Turecki, G. (2017). Neuropathology of suicide: recent findings and future directions. *Molecular psychiatry*, *22*(10), 1395–1412. https://doi.org/10.1038/mp.2017.141

Luxton, D. D., June, J. D., & Fairall, J. M. (2012). Social media and suicide: a public health perspective. *American journal of public health*, *102*(S2), S195-S200.

Araştırma Makalesi
DOI: 10.65083/Asbider.1898303
Volume/Cilt 13 Number/Sayı 38, 2026, s.83-109

Malone, K. M., Oquendo, M. A., Haas, G. L., Ellis, S. P., Li *Against Suicidal Acts in Major Depression: Reasons for Living. Ai 1088.*

Marum, G., Clench-Aas, J., Nes, R. B., & Raanaas, R. K. (2014). The relationship between negative life events, psychological distress and life satisfaction: a population-based study. *Quality of life research : an international journal of quality of life aspects of treatment, care and rehabilitation*, *23*(2), 601–611. https://doi.org/10.1007/s11136-013-0512-8

Mayring, P. (2014). Qualitative content analysis: theoretical foundation, basic procedures and software solution. Open Access Repository, 1-144

Milner, A., Currier, D., LaMontagne, A. D., Spittal, M. J., & Pirkis, J. (2017). Psychosocial job stressors and thoughts about suicide among males: a cross-sectional study from the first wave of the Ten to Men cohort. *Public health*, *147*, 72–76. https://doi.org/10.1016/j.puhe.2017.02.003

Milner, A., Page, A., Morrell, S., Hobbs, C., Carter, G., Dudley, M., Duflou, J., & Taylor, R. (2014). The effects of involuntary job loss on suicide and suicide attempts among young adults: evidence from a matched case-control study. *The Australian and New Zealand journal of psychiatry*, *48*(4), 333–340. https://doi.org/10.1177/0004867414521502

Niederkrotenthaler, T., Schacherl, R., & Till, B. (2020a). *Communication about suicide in YouTube videos: Content analysis of German-language videos retrieved with method-and help-related search terms. Psychiatry Research, 113170.*

Niederkrotenthaler, T., Braun, M., Pirkis, J., Till, B., Stack, S., Sinyor, M., ... & Spittal, M. J. (2020b). Association between suicide reporting in the media and suicide: systematic review and meta-analysis. *Bmj*, *368*.

O'Dea, B., Larsen, M. E., Batterham, P. J., Calear, A. L., & Christensen, H. (2017). A linguistic analysis of suicide-related Twitter posts. Crisis: The Journal of Crisis Intervention and Suicide Prevention. DOI: 10.1027/0227-5910/a000443.

Orbach, I., Blomenson, R., Mikulincer, M., Gilboa–Schechtman, E., Rogolsky, M., & Retzoni, G. (2007). Perceiving a Problem–Solving Task as a Threat and Suicidal Behavior in Adolescents. *Journal of Social and Clinical Psychology*, *26*(9), 1010–1034. https://doi.org/10.1521/jscp.2007.26.9.1010

Orbach, I., Stein, D., Palgi, Y., Asherov, J., Har-Even, D., & Elizur, A. (1996). Perception of physical pain in accident and suicide attempt patients: Self-preservation vs. self-destruction. Journal of Psychiatric Research, 30, 307–320.

Owen, G., Belam, J., Lambert, H., Donovan, J., Rapport, F., & Owens, C. (2012). Suicide communication events: Lay interpretation of the communication of suicidal ideation and intent. Social science & medicine, 75(2), 419-428.

Özgüven H. D., Soykan Ç. & Haran S. (2003). "İntihar Girişiminde Sorun Alanları ve Tetikleyiciler". Kriz Dergisi 11/1 (2003) 13-24.

Paraschakis, A., Michopoulos, I., Douzenis, A., Christodoulou, C., Lykouras, L., & Koutsaftis, F. (2014). Switching Suicide Methods in Order to Achieve Lethality: A Study of Greek Suicide Victims. *Death Studies*, 38, 438 - 442. https://doi.org/10.1080/07481187.2013.780111.

Pridmore, S., Ahmadi, J., & Reddy, A. (2012). Suicide in the absence of mental disorder. , 1, 1-11. https://doi.org/10.4081/WPPH.2012.6772.

Raes, F., Hermans, D., Williams, J., Demyttenaere, K., Sabbe, B., Pieters, G., & Eelen, P. (2005). Reduced specificity of autobiographical memory: a mediator between rumination and ineffective social problem-solving in major depression?. *Journal of affective disorders*, 87 2-3, 331-5 . https://doi.org/10.1016/J.JAD.2005.05.004.

Robinson J, Rodrigues M, Fisher S, Bailey E, Herrman H. Social media and suicide prevention: findings from a stakeholder survey. Shanghai Arch Psychiatry 2015 Feb 25;27(

Robinson, J.; Cox, G.; Bailey, E.; Hetrick, S.; Rodrigues, M.; and suicide prevention: A systematic review. *Early Interv. Psychiatry*,

Rodham, K., Hawton, K., & Evans, E. (2004). *Reasons for Deliberate Self-Harm: Comparison of Self-Poisoners and Self-Cutters in a Community Sample of Adolescents. Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry, 43(1), 80–87.*

Roh, B.R., Jung, E.H., & Hong, H.J. (2018). A comparative study of suicide rates among 10–19-year-olds in 29 OECD countries. Psychiatry Investigation, 15, 376–383.

Ruder TD, Hatch GM, Ampanozi G, Thali MJ, Fischer N. (2011). Suicide announcement on Facebook. Crisis, 32(5):280–282. Crossref. PubMed.

Araştırma Makalesi
DOI: 10.65083/Asbider.1898303
Volume/Cilt 13 Number/Sayı 38, 2026, s.83-109

Ruder, T. D., Hatch, G. M., Ampanozi, G., Thali, M. J., & Fischer, N. (2011). Suicide announcement on Facebook. Crisis: Journal of Crisis Intervention & Suicide, 32, 280-282.

Ruder, T.D.; Hatch, G.M.; Ampanozi, G.; Thali, M.J.; Fischer, N. (2011). Suicide Announcement on Facebook. *Crisis*, *32*, 280–282.

Sarigül A, Kaya A, Aziz IA, Yıldırım M, Özok HI, Chirico F and Zaffina S (2023) General work stress and suicide cognitions in health-care workers: mediating effect of hopelessness and job satisfaction. *Front. Public Health* 11:1254331. doi: 10.3389/fpubh.2023.1254331

Shneidman, E. S. (1976). A psychologic theory of suicide. *Psychiatric Annals*, *6*(11), 51-66.

Shoib, S., Chandradasa, M., Nahidi, M., Amanda, T. W., ... & De Berardis, D. (2022). Facebook and suicidal behaviour: user experiences of suicide notes, live-streaming, grieving and preventive strategies—a scoping review. *International journal of environmental research and public health*, *19*(20), 130- 131).

Simon OR, Swann AC, Powell KE, Potter LB, Kresnow MJ, O'Carroll PW. (2001). Characteristics of impulsive suicide attempts and attempters. S*uicide & Life-Threatening Behavior*, 32(1 Suppl):49-59.

Smith, J., Alloy, L., & Abramson, L. (2006). Cognitive vulnerability to depression, rumination, hopelessness, and suicidal ideation: multiple pathways to self-injurious thinking.. *Suicide & life-threatening behavior*, 36 (4), 443-54. https://doi.org/10.1521/SULI.2006.36.4.443.

Thorn, P., Hill, N. T., Lamblin, M., Teh, Z., Battersby-Coulter, ... & Robinson, J. (2020). Developing a suicide prevention social media campaign with young people (The# Chatsafe project): co-design approach. *JMIR mental health*, *7*(5), e17520.

Topbaş, F. (2007). İşsizlik ve İntihar İlişkisi: 1975 -2005 VAR Analizi. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 2007(2), 161-172.

TÜİK. 2024. Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre İntiharlar, 2002-2022. URL

Umar, M. U., Armiya'u, A. Y., & Ali, T. M. (2020). Suicide announcement on social media in Nigeria. *Indian Journal of Social Psychiatry*, *36*(2), 119-124.

Wang, C.-W., Chan, C. L. W., & Yip, P. S. F. (2013). *Suicide rates in China from 2002 to 2011: an update. Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology, 49(6), 929–941.*

Wasserman, D., Cheng, Q., & Jiang, G.X. (2005). Global suicide rates among young people aged 15-19. World Psychiatry, 4, 114–120.

Watkins, E., & Roberts, H. (2020). Reflecting on rumination: Consequences, causes, mechanisms and treatment of rumination.. *Behaviour Research and Therapy*, 127, 103573 . https://doi.org/10.1016/j.brat.2020.103573.

We Are Social. (2024). Digital 2023: Turkey. URL: https://datareportal.com/reports/digital-2023-turkey

Weishaar, M., & Beck, A. (1992*). Hopelessness and suicide*. Int https://doi.org/10.3109/09540269209066315.

Araştırma Makalesi
DOI: 10.65083/Asbider.1898303
Volume/Cilt 13 Number/Sayı 38, 2026, s.83-109

Williams, M. G. (1997). *Cry of Pain*. Penguin Group.

Wong, P. W., Wong, G. K., & Li, T. M. (2017). Suicide communications on Facebook as a source of information in suicide research: A case study. *Sucidology Online*, *8*, 84.

World Health Organization. (2021). Suicide worldwide in 2019, global health estimates.

YAZARLARIN KATKI DÜZEYLERİ: Birinci Yazar: %35, İkinci yazar: %35, Üçüncü yazar: %15, Dördüncü yazar: %15
ETİK KOMİTE ONAYI: Çalışmada etik kurul iznine gerek yoktur.
FİNANSAL DESTEK: Çalışmada finansal destek alınmamıştır.
ÇIKAR ÇATIŞMASI: Çalışmada potansiyel çıkar çatışması bulunmamaktadır.